KRONIKA FARMACEUTYCZNA

Organ Oficjalny Związku Zawodowego Farmaceutów Pracowników w Rzeczypospolitej Polskiej.

Czasopismo wychodzi w odstępach miesięcznych.

Numer pojedyńczy 50 gr.

REDAKTOR KAZIMIERZ WICHERT.

Komitet Redakcyjny: *Feliks Krupica, A. Ojrzyński, Czesław Nałęcz* i Mag. farm. *Henryk Jakubowski.*

Redakcja czynna w poniedziałki i czwartki od 12 — 1 w poł.
Administracja czynna od godziny 11 — 1, codziennie prócz niedziel i świąt.

Warszawa, Bracka 18 m. 30. Telefon 136-20. Konto czekowe P. K. 8.491.

ROK XXIII. № 6—7. WRZESIEŃ.

TREŚĆ NUMERU:

PRO DOMO SUA.

Po dwumiesięcznej przerwie wznawiamy nasze wydawnictwo. Powodem milczenia było przesilenie redakcyjne. Po przeprowadzonej reorganizacji mamy nadzieję sprostać swym obowiązkom i w zupełności zaspokoić potrzeby kolegów-związkowców. Albowiem pismo związkowe musi istnieć, spełniając rolę łącznika rozproszonych zawodowców oraz rolę czułego barometru, notującego najdrobniejszą zmianę w życiu farmaceutycznem.

Dobrze się stało, iż te dwa miesiące przerwy w wydawaniu „Kroniki" przypadły na okres letni, na czas urlopów. Wyjeżdżając na odpoczynek może nawet koledzy nie odczuli tak bardzo nieobecności swego organu. Tem z większą gorliwością chcemy powetować czas stracony, dając kolegom w piśmie jaknajwięcej materjału informacyjnego z zakresu fachowego, zawodowego oraz społecznego.

Wiosenne wypadki dowiodły, iż ogół farmaceutów nie stoi jeszcze na wysokości zadania. Brak uświadomienia społecznego wśród nas jest ogromny. Ostatni strajk, jeśli nie przyniósł takich rezultatów, jakich się spodziewaliśmy, to głównie wskutek braku solidarności ze strony pewnej części kolegów. Winić ich za to nie można. Warunki egzystencji, pogarszające się w szalonym tempie z minuty na minutę, wywołały popłoch i zupełną dezorganizacją umysłów. To też nic dziwnego, iż zmęczeni tem koledzy nie bardzo orjentowali się w wyborze środków, wiodących do polepszenia bytu i nie poparli strajku, tak jakby należało.

Niema tego złego, coby na dobre nie wyszło. Dzięki strajkowi zdajemy sobie sprawę z wad naszej organizacji zawodowej. Jak daleko jest jeszcze ona od ideału? Jakiej długiej akcji przygotowawczej, uświadamiającej wymaga taka chwila decydującej rozprawy o lepszy byt? Jak również bezbrzeżny egoizm i zuchwalstwo panuje wśród właścicieli aptek? Wszystko to wiemy. Zakarbowaliśmy sobie to dokładnie. W odpowiedniej chwili to przypomnimy.

Walka o naszą egzystencję jeszcze nie skończona. Ubiegły miesiąc przyniósł szalony skok drożyzny, bo 7% wyniósł wskaźnik drożyźniany przy stałej walucie. Nie wiemy co nas jutro czeka. Czuwa wprawdzie organizacja zawodowa, ale ona przecież nie jest żadną abstrakcją poza nami. Ona jest wśród nas. My jesieśmy nią.

Wzmacniać więc Związek — oto hasło dnia. Szerzyć uświadomienie wśród kolegów niezrzeszonych — oto postulat drugi. Krzepić na duchu słabych, ulepszać wiązania słabego jeszcze domu, oto zadania każdego członka i obywatela zawodu farmaceutycznego.

Związek zaś nasz postanowił w bieżącym okresie załatwić sprawę pomocników aptekarskich. Dziwna to sprawa. O słuszności jej są wszyscy przekonani. Władze ministerjalne w zupełności podzielają punkt

widzenia Związku. Tylko niema komu jej załatwić. Min. Spraw Wewnętrznych odsyła do Ministerstwa Oświaty. Ministerstwo Oświaty do Uniwersytetu. Uniwersytet zasłania się swą ustawą. I tak dalej w kółko.

Ale mamy dość tych biurokratycznych wybiegów. Poruszymy wszystkie czynniki miarodajne w Polsce, by zadość się stało sprawiedliwości.

Poruszymy przedewszystkiem Sejm, jako czynnik społeczny o większem wyczuciu potrzeb życiowych, niż śpiące organa ministerjalne.

Domagać się musimy więc dla tych, którzy przed wojną w innych stosunkach rozpoczęli zawód farmaceutyczny, przywróceniu dawnych warunków. Stworzenia oddziału farmaceutycznego przy Uniwersytecie Warszawskim na prawach poprzednich. Bo przecież uzupełniających kursów maturalnych nie można traktować poważnie. Całe rzesze wykolejone wojną europejską, wojną polsko-bolszewicką wracają do domu pragną ukończyć zawód i co zastają. Drzwi zamknięte. Podszas ich nieobecności zdecydowano inaczej. Wynaleziono inny sposób wykształcenia farmaceuty.

Dobrze. Nie mamy nic przeciwko temu. Ale żadne prawo wstecz nie obowiązuje. Każde prawo, zanim zacznie obowiązywać, posiada pewien termin, dla zaznajomienia się z nim ogółu obywateli. Tak samo i spraw społecznych nie można rozstrzygnąć radykalnie, jakby mieczem. Istniejące stosunki należy uwzględnić i do nich się przystosować. Inaczej powstają komplikacje. Wydane rozporządzenie o studjach farmaceutycznych zapoznawało dotychczasowy system, obowiązujący w b. Kongresówce. Jakby wcale w b. Kongresówce farmaceutów dawniej nie było. Nie wiemy czemu to przypisać. Ignorancji autorów odnośnego rozporządzenia, czy też niedojrzałości obywatelskiej.

Sądzimy, iż władze uznają swój błąd i wreszcie ogół pomocników aptekarskich będzie miał możność dokończyć swego wykształcenia fachowego.

A „Kronika Farmaceutyczna", zawsze wrażliwa na wszelką krzywdą naszego zawodu, otwiera gościnnie swe łamy każdemu kto pragnie zabrać głos w obronie farmaceuty.

USTAWA APTEKARSKA.

I. Podział i przeznaczenie aptek.

Art. 1. Apteki dzielą się na:
a) apteki publiczne
b) apteki zakładowe.

Art. 2. Apteki publiczne są przeznaczone do użytku publicznego i w tym celu uprawnione są do wyrobu i sprzedaży:
a) środków leczniczych,
b) środków, zapobiegających chorobom,
c) środków opatrunkowych i
d) leczniczych wód mineralnych.

Ponadto apteki publiczne upoważnione są do wyrobu i sprzedaży środków kosmetycznych oraz do sprzedaży wszelkich przedmiotów, przeznaczonych do leczenia i pielęgnowania chorych, jak również do wykonywania badań chemicznych i mikroskopowych w zakresie higjeny i lecznictwa.

Handel hurtowy apteki publiczne mogą prowadzić tylko wytwarzanemi przez siebie artykułami.

Art. 3. Apteki zakładowe są przeznaczone do użytku tylko pewnych kategorji osób z zastosowaniem przepisów 55-59 artykułów niniejszej ustawy i w tym celu są uprawnione do wyrobu oraz do wydawania:
a) środków leczniczych,
b) środków, zapobiegających chorobom,
c) środków opatrunkowych i
d) leczniczych wód mineralnych.

Ponadto apteki zakładowe upoważnione są do wydawania wszelkich przedmiotów, przeznaczonych do leczenia, pielęgnowania chorych i zapobiegania chorobom.

Art. 4. Apteki posiadają wyłączne prawo do:
a) przyrządzania i sprzedaży, względnie wydawania środków leczniczych za receptami osób, do przepisywania ich upoważnionych i
b) sprzedaży, względnie wydawania bezpośrednio spożywcom wszelkich środków leczniczych i zapobiegających chorobom.

Art. 5. Wykazy środków leczniczych i zapobiegających chorobom, których sprzedaż względnie wydawanie w drodze wyjątku od postanowień p. b. art. 4, zostaną dozwolone również poza aptekami, będą ustalane rozporządzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, po wysłuchaniu opinji Izb Aptekarskich i Lekarskich. Wykaz takich środków, używanych do celów weterynaryjnych, będzie ustalany rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

II. O obowiązkach aptek publicznych.

Art. 6. Apteki publiczne pozostają pod ścisłym nadzorem i kontrolą Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i jego organów.

Przepisy o wykonywaniu tego nadzoru i kontroli zostaną określone w drodze rozporządzenia, po wysłuchaniu opinji Izb Aptekarskich.

Art. 7. Apteki publiczne obowiązane są:

1. Utrzymywać wszelkie środki, objęte obowiązującą farmakopeą i inne, których utrzymywanie w drodze rozporządzenia może być nakazane, oraz przestrzegać, aby w aptece nie znajdowały się środki, niedozwolone do obrotu w kraju.

2. Przestrzegać, aby jakość utrzymywanych środków ściśle odpowiadała obowiązującym przepisom

i w tym celu badać te środki z wyjątkiem tych, które pozostają pod stałą kontrolą państwową.

3. Posiadać wszystkie wyszczególnione w spisie, dołączonym do farmakopei, naczynia, narzędzia, przyrządy i aparaty.

4. Przechowywać w sposób należyty wszelkie środki, znajdujące się w aptece, a zepsute lub do użytku niezdatne usuwać.

5. Należność za środki lecznicze pobierać bez przekraczania norm, ustalonych w drodze rozporządzenia i cen, ustanawianych w drodze wydawnictw urzędowych (taksy aptekarskie).

Wydawnictwa urzędowe, ustanawiające ceny na środki lecznicze, (taksy aptekarskie) są powszechnie obowiązujące narówni z publikacjami, ogłaszanemi zgodnie z przepisami ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Ust. R. P. Nr. 66 poz. 400).

6. Przestrzegać, aby środki, których wydawanie dozwolone jest tylko za receptami, wydawane były za receptami osób, upoważnionych do ich zapisywania.

7. Wszelkie środki, których utrzymywanie jest nakazane, sprzedawać na każde żądanie w ciągu niemniej jak 10 godzin dziennie w dnie powszednie; godziny tej sprzedaży określą miejscowe władze samorządowe.

Pozatem o każdej porze dnia i nocy zarówno w dnie powszednie, jak i świąteczne wszelkie środki, których utrzymywanie jest nakazane, sprzedawać za pierwotnemi receptami, a w razach nagłych kiedy chodzi o ratowanie życia, również i bez recept.

W osiedlach, gdzie jest więcej niż jedna apteka, właściwa władza może zwolnić część aptek od obowiązku sprzedaży środków poza normalnemi 10 godzinami oraz w dni świąteczne, ustanawiając kolejne dyżury.

8. Przyrządzanie lekarstw poruczać tylko należycie ukwalifikowanym pracownikom.

9. Należytość za środki, wydawane dla instytucji państwowych i komunalnych, dla Kas Chorych, dla instytucji dobroczynnych i dla osób, legitymujących się świadectwem ubóstwa, pobierać według norm ulgowych, które w drodze innych ustaw, lub rozporządzeń, wydawanych po zasięgnięciu opinji Izb Aptekarskich, mogą być ustanowione.

10. Prowadzić księgi w drodze rozporządzenia nakazane.

11. Posiadać:

a) obowiązującą farmakopeę,
b) taksę aptekarską,
c) urzędowe wykazy osób, uprawnionych do zapisywania recept,
d) podręczniki aptekarskie, których posiadanie w drodze rozporządzenia może być nakazane.

Znajdujące się w aptece publicznej środki zepsute, zafałszowane, nieodpowiadające wymogom obowiązujących przepisów lub niedozwolone do obiegu w kraju, ulegną konfiskacie.

Art. 8. Osoby, zatrudnione w aptece publicznej, obowiązane są do zachowania tajemnicy chorego, którą poznały przy wykonywaniu czynności zawodowej, wyjątek stanowią przypadki, w których na mocy innych ustaw na osobach tych ciąży obowiązek zgłoszenia.

Art. 9. Samodzielna praca zawodowa może być poruczona w aptece publicznej tylko aptekarzom (art. 65).

Art. 10. W drodze osobnych rozporządzeń określone zostaną przepisy:

a) o prawach i obowiązkach zawodowych pomocniczego personelu fachowego, zatrudnionego w aptekach publicznych,
b) o wewnętrznem urządzeniu aptek publicznych,
c) o sposobie prowadzenia aptek publicznych;
d) o sposobie przyrządzania, przechowywania i badania dobroci środków i materjałów w aptekach publicznych,
e) o wyrobie w aptekach publicznych specyfików farmaceutycznych,
f) o wyrobie, sprzedaży i przechowywaniu w aptekach publicznych trucizn i środków silnie działających,
g) dotyczące użycia do pracy fachowej w aptekach publicznych osób, nieposiadających przepisanych kwalifikacji w przypadkach, kiedy zachodzi tego potrzeba, wywołana brakiem dostatecznej liczby sił fachowych.

Rozporządzenia, w artykule niniejszym określone, z wyjątkiem punktu d), winny być wydawane po zasięgnięciu opinji Izb Aptekarskich.

III. O uprawnieniach, koniecznych do otworzenia i prowadzenia apteki publicznej.

Art. 11. Na otworzenie nowej apteki publicznej, zarówno jak i na dalsze prowadzenie przez nowego posiadacza apteki publicznej już istniejącej, konieczne jest uzyskanie koncesji, w myśl niniejszych przepisów.

Prowadzeniem apteki w rozumieniu niniejszej ustawy jest posiadanie apteki jako własności i utrzymywanie jej w ruchu.

Art. 12. Osoba, która otrzyma koncesję na otworzenie apteki publicznej, tem samem upoważniona jest do jej prowadzenia.

Art. 13. Koncesje na otworzenie i prowadzenie apteki publicznej wydają Państwowe władze administracyjne II instancji, a w m. st. Warszawie Komisarz Rządu.

IV. O koncesjach na apteki publiczne i sposobie ich udzielania.

Koncesja na aptekę publiczną jest ważną tylko dla osoby, której została udzielona, dla stanowiska apteki, w koncesji określonego i nie może być przez koncesjonarjusza pod żadnym tytułem odstąpiona innej osobie.

Stanowiskiem apteki jest przestrzeń, na której może się ona znajdować — w miastach ulica, lub jej część, w mniejszych osiedlach część tych ostatnich.

Właściwej władzy przysługuje prawo, w miarę zmienionych warunków, zmienić wielkość obszaru pierwotnego stanowiska.

Art. 15. W koncesji na otworzenie apteki publicznej winno być wskazane nazwisko i imię koncesjonarjusza, stanowisko apteki i termin, w przeciągu którego apteka ma być uruchomiona. Termin ten nie może być krótszy od 6 miesięcy i dłuższy od 2 lat.

W razie nieuruchomienia apteki w terminie, koncesją określonym, koncesja ta wygasa.

Art. 16. W koncesji na prowadzenie apteki już istniejącej przy zmianie koncesjonarjusza winno być wskazane nazwisko i imię nowego koncesjonarjusza i stanowisko apteki.

W przypadku, gdyby apteka taka była przed nadaniem koncesji unieruchomiona, nowy koncesjonarjusz winien ją uruchomić w terminie nie dłuższym od 3 miesięcy.

Art. 17. Otrzymanie koncesji na prowadzenie apteki publicznej, poprzednio już istniejącej, zobowiązuje nowego koncesjonarjusza do nabycia na żądanie dotychczasowego koncesjonarjusza, lub jego spadkobierców, urządzenia, sprzętów i zapasów towarów, potrzebnych do prowadzenia apteki, znajdujących się w aptece i pomieszczeniach, do niej należących.

Gdyby strony nie doszły do porozumienia, jakie przedmioty mają być przyjęte i w jakiej wysokości ma nastąpić zapłata, spór rozstrzyga większością głosów komisja rozjemcza, składająca się z 2-ch rzeczoznawców, wyznaczonych po jednym przez każdą ze stron, z 2 rzeczoznawców, wyznaczonych przez właściwą Izbę Aptekarską i z przewodniczącego, wyznaczonego przez właściwą władzę. Koszta postępowania ponoszą obie strony w równych częściach, o ile nie zostanie ustalony przez Komisję rozjemczą inny podział.

Orzeczenie Komisji rozjemczej nie podlega zaskarżeniu jednakże właściciele, niezadowoleni z orzeczenia nie są obowiązani do sprzedaży urządzenia apteki oraz sprzętów i towarów, do nich należących, nowemu koncesjonarjuszowi.

W razie niesprzedania środków leczniczych nowemu koncesjonarjuszowi, środki te muszą być zbyte tylko osobom, uprawnionym do ich utrzymywania w terminie miesięcznym.

Art. 18. Koncesja na otworzenie nowej apteki publicznej może być udzielona tam, gdzie potrzeba mieszkańców tego wymaga, gdzie możność jej utrzymania wydaje się być zapewniona i gdzie otworzenie nowej apteki nie narazi innych, już istniejących aptek, na niemożność należytego ich utrzymania.

O tem, czy istnieją warunki konieczne dla otworzenia nowej apteki, decydują państwowe władze administracyjne. Przy decyzjach tych winny być również uwzględnione istniejące apteki zakładowe, liczba ludności (ogólna i korzystająca z aptek zakładowych) i odległość pomiędzy aptekami.

Art. 19. Koncesja na otworzenie nowej lub prowadzenie już istniejącej apteki publicznej może być udzielona nie inaczej, jak w drodze konkursu publicznego, który winien być przez właściwą władzę ogłoszony z urzędu lub na skutek złożonego przez osobę zainteresowaną podania o udzielenie koncesji.

W przypadku, jeżeli chodzi o otworzenie nowej apteki, konkurs ten może być ogłoszony dopiero po stwierdzeniu potrzeby jej utworzenia i po wysłuchaniu opinji miejscowych władz komunalnych i właściwych Izb Aptekarskiej i Lekarskiej.

Właścicielom sąsiednich aptek służy prawo zaskarżenia ogłoszenia konkursu na otworzenie nowej apteki do Ministerstwa Spraw Wewnętrzych za pośrednictwem urzędu, ogłaszającego konkurs, w terminie 30-dniowym od daty jego ogłoszenia. Ogłoszenie konkursu na prowadzenie apteki już istniejącej nie podlega zaskarżeniu.

Art. 20. Koncesja na otworzenie, względnie prowadzenie apteki publicznej, może być udzielona tylko tym osobom, które:

a) posiadają obywatelstwo polskie,
b) posiadają tytuł aptekarza,
c) korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
d) władają językiem polskim w mowie i piśmie,
e) nie przerywały pracy w zawodzie farmaceutycznym dłużej, niż na okres lat trzech, lub po takiej przerwie znowu w zawodzie tym nie krócej od roku jednego pracują. Jakie zajęcia mogą być uznane za pracę w zawodzie farmaceutycznym, określi osobne rozporządzenie, wydane po zasięgnięciu opinji Izb Aptekarskich.

Ubiegać się o koncesję nie mogą te osoby, które nie uruchomiły apteki na podstawie innej, poprzednio otrzymanej koncesji w terminie obowiązującym, jeżeli od chwili wygaśnięcia tego terminu nie upłynęło lat 5.

Odmówić udzielenia koncesji na otworzenie nowej lub prowadzenie istniejącej już apteki publicznej osobom, posiadającym powyżej wymienione warunki, bez względu na prawo pierwszeństwa z tytułu ich kwalifikacji, można wtedy, kiedy: a) osoby te były karane sądownie za zbrodnie lub przestępstwa, lub b) okazały się one niegodne zaufania z powodu popełnionych w czasie pracy zawodowej poważnych uchybień, wskutek których mogło być narażone na niebezpieczeństwo życie, lub zdrowie ludzkie.

Odmowa udzielenia koncesji w tym wypadku może nastąpić nie inaczej, jak po wysłuchaniu opinji właściwej Izby Aptekarskiej.

Art. 21. Przy wyborze z pośród kilku stających do konkursu kandydatów władza, udzielająca koncesji, winna kierować się stopniem posiadanego przez kandydata przygotowania fachowego zarówno naukowego, jak i praktycznego, w połączeniu z kwalifikacjami natury moralnej i etyki zawodowej, oraz latami pracy w zawodzie farmaceutycznym.

Z pośród kandydatów, ubiegających się o otrzymanie koncesji na prowadzenie apteki już istniejącej, pierwszeństwo do jej otrzymania służy krewnemu zstępnemu (w prostej linji) zmarłego poprzedniego koncesjonarjusza, o ile on odpowiada przepisom art. 20.

O wyniku konkursu winni być zawiadomieni wszyscy ubiegający się o koncesję.

Od orzeczeń, rozstrzygających konkurs, stający do niego mogą odwołać się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w terminie 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia.

Szczegółowe przepisy o sposobie ogłaszania i rozstrzygania konkursów będą określone w drodze osobnej instrukcji.

Art. 22. Za udzielenie koncesji na otworzenie nowej lub prowadzenie poprzednio istniejącej apteki publicznej koncesjonarjum winien wnieść w terminie wyznaczonym opłatę na rzecz Skarbu Państwa. Wysokość opłaty zależnie od wielkości osiedla, zostanie określona w drodze rozporządzenia, wydanego przez Ministra Spraw Wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Skarbu po wysłuchaniu opinji Izb Aptekarskich.

Opłata ta nie może przekraczać 500 złotych.

Art. 23. Koncesja na prowadzenie apteki publicznej poza przypadkami, w innych artykułach wymienionemi, wygasa wskutek: a) dobrowolnego zrzeczenia się przez koncesjonarjusza praw, z koncesji wynikających, b) utraty przez koncesjonarjusza obywatelstwa polskiego, c) majątkowej upadłości koncesjonarjusza, d) utraty przez koncesjonarjusza, lub zawieszenia na mocy wyroku sądowego na czas dłuższy od jednego roku jego praw do wykonywania zawodu aptekarskiego, oraz w razie utraty przez koncesjonarjusza, na mocy takiegoż wyroku tytułu akademickiego, e) utraty przez koncesjonarjusza praw do wykonywania zawodu aptekarskiego na mocy wyroku Izby Aptekarskiej (punkt e art. 123), wreszcie f) śmierci koncesjonarjusza.

Koncesja na prowadzenie apteki publicznej wygasa wskutek śmierci koncesjonarjusza w sposób niżej określony:

a) Jeżeli w razie śmierci koncesjonarjusza pozostaje wdowa, a małżeństwo w chwili śmierci koncesjonarjusza nie było separowane — wdowa, bez względu na to, czy po zmarłym koncesjonarjuszu pozostali inni spadkobiercy lub nie, może na podstawie dawnej koncesji prowadzić aptekę dożywotnio, zaś w razie ponownego wstąpienia w związki małżeńskie, tylko w ciągu roku od chwili zawarcia ponownego małżeństwa.

b) Jeżeli w razie śmierci konsjonarjusza pozostają ślubne lub uprawnione małoletnie dzieci, co z wyjątkiem przypadków, kiedy prawo na prowadzenie apteki służy wdowie, dzieci te mogą na podstawie dawnej koncesji prowadzić aptekę dalej do dojścia do pełnoletności najmłodszego z nich. Toż samo prawo posiadają małoletnie dzieci w razie śmierci, lub ponownego zamążpójścia wdowy po zmarłym koncesjonarjuszu, o ile śmierć ta lub zamążpójście nastąpiły przed dojściem najmłodszego z dzieci do pełnoletności.

c) Jeżeli jedno ze ślubnych lub uprawnionych dzieci, pozostałych po śmierci koncesjonarjusza, poświęca się zawodowi farmaceutycznemu, a prawo wdowy i nieletnich dzieci, zgodnie z postanowieniami p. p. a i b wygasło, dziecko to ma prawo do dalszego prowadzenia apteki na podstawie dawnej koncesji, do czasu uzyskania uprawnień aptekarza, jednak nie dłużej, niż do ukończenia 30-go roku życia. Gdyby dziecko to przerwało bez ważnych i zasługujących na uwzględnienie powodów studja farmaceutyczne lub pracę zawodową dłużej, jak na pół roku, względnie gdyby ta praca została mu wzbroniona na podstawie postanowień art. 52 na takiż lub dłuższy okres czasu, traci ono prawo korzystania z koncesji.

Wykorzystanie niniejszego prawa przez jedno z dzieci pozbawia inne możności korzystania z niego.

d) Pełnoletnim dzieciom i innym spadkobiercom służy prawo prowadzenia apteki na podstawie dawnej koncesji w przeciągu jednego roku od daty śmierci koncesjonarjusza.

W razie śmierci koncesjonarjusza przed uruchomieniem apteki, posiadana przez niego koncesja wygasa, bez prawa uruchomienia apteki nawet przez tych spadkobierców, którzy są uprawnieni do prowadzenia apteki, już otworzonej.

Z przewidzianych w punkcie a) niniejszego artykułu uprawnień nie korzysta mąż zmarłej koncesjonarjuszki.

Prawo dalszego prowadzenia apteki przez spadkobierców zmarłego koncesjonarjusza na podstawie dawnej koncesji, zgodnie z przepisami niniejszego artykułu, w niczem nie narusza przepisów prawa cywilnego, normujących dziedziczenie majątku, stanowiącego urządzenie i inwentarz apteki i zarząd tegoż.

Art. 24. Nikt nie może posiadać więcej nad jedną koncesję na prowadzenie apteki publicznej.

Posiadający już koncesję na prowadzenie apteki publicznej może otrzymać koncesję na prowadzenie bądź otworzenie innej apteki nie inaczej, jak tylko pod warunkiem zrzeczenia się poprzedniej koncesji, w razie uzyskania nowej, oraz tylko w przypadku, kiedy na mocy poprzednio posiadanej koncesji prowadził aptekę nie krócej nad lat 5.

W razie gdyby dwuch koncesjonarjuszów pragnęło w celu zamiany miejsca zamieszkania zamienić się posiadanemi koncesjami, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych może zezwolić na taką zamianę po wysłuchaniu opinji Izb Aptekarskich i po stwierdzeniu, że zamiana ta nie ma charakteru spekulacyjnego. W razie udzielenia zezwolenia właściwe władze winny wydać nowe koncesje.

Art. 25. Posiadający aptekę publiczną nie może być równocześnie odpowiedzialnym zarządcą, ani dzierżawcą innej apteki.

O ile jeden z małżonków posiada koncesję na prowadzenie apteki publicznej, drugi małżonek nie może posiadać takiej koncesji, zarówno jak i być odpowiedzialnym zarządcą lub dzierżawcą innej publicznej apteki w promieniu 15 kilometrów.

Art. 26. Koncesje, posiadane wbrew przepisom ust. 1 art. 24 i art. 25, zostaną z urzędu cofnięte.

Ponadto koncesję na prowadzenie apteki publicznej mogą być po wysłuchaniu opinji Izby Aptekarskiej z urzędu cofnięte w przypadkach następujących: a) kiedy apteka zostanie przez koncesjonarjusza unieruchomiona bez zezwolenia władzy, z wyjątkiem przypadków, kiedy unieruchomienie to zostało spowodowane siłą wyższą, b) kiedy w razie przerwy w czynnościach apteka nie została uruchomiona w terminie, przez władze wyznaczonym, c) kiedy kierownictwo apteki bez zawiadomienia władzy zostanie przekazane osobom, nieposiadającym wymaganych kwalifikacji, d) kiedy trzykrotnie zostanie ujawnione, że w aptece wydawane są, lub przechowywane w celu sprzedaży lub wydawania towary zafałszowane, e) kiedy zostanie sądownie stwierdzone, że niedbalstwo, lub niesumienność apteki była lub mogła być przyczyną czyjejś choroby, lub śmierci, f) kiedy trzykrotnie w przeciągu jednego roku zostanie stwierdzone niesumienne przekroczenie taksy aptekarskiej przy pobieraniu należności za wydawane z apteki środki, g) kiedy koncesjonarjusz lub dzierżawca zostaną jako zarządcy aptek dwukrotnie dyscyplinarnie ukarani karą, przewidzianą w punkcie d art. 123.

Art. 27. We wszystkich przypadkach, kiedy koncesja na otworzoną już aptekę publiczną bądź wygaśnie, bądź zostanie cofniętą, właściwa władza tam, gdzie utrzymanie apteki w ruchu jest konieczne, ze

względu na potrzeby miejscowej ludności, może ustanowić przymusowy zarząd takiej apteki i prowadzić ją na rachunek właściciela apteki, do czasu uruchomienia jej przez nowego koncesjonarjusza, nie dłużej jednak jak przez 3 miesiące.

V. O przenoszeniu i dzierżawieniu aptek publicznych.

Art. 28. Właściwe władze mogą udzielić koncesjonarjuszowi apteki publicznej zezwolenia na przeniesienia apteki poza obręb wyznaczonego jej stanowiska.

Zezwolenie te może być udzielone tylko z ważnych powodów i po zawiadomieniu koncesjonarjuszów aptek najbliższych, oraz po rozstrzygnięciu możliwych ich zażaleń. Na aptekę przeniesioną właścicielowi jej winna być nadana koncesja za pobraniem ustanowionej w artykule 22 opłaty.

Art. 29. W przypadkach klęsk żywiołowych może być udzielone pozwolenie na czasowe przeniesienie apteki publicznej na okres nie dłuższy do lat 3, bądź poza granicę jej stanowiska, bądź do innego osiedla, bez nadawania nowej koncesji i pobierania za to opłaty.

Art. 30. Na przeniesienie apteki z jednego pomieszczenia do drugiego w granicach wyznaczonego stanowiska właściwe władze winny udzielić zezwolenia, o ile nowe pomieszczenie odpowiada obowiązującym przepisom, bez pobierania jednak opłaty koncesyjnej i bez nadawania nowej koncesji.

Art. 31. W każdem zezwoleniu na przeniesienie apteki publicznej winien być określony termin nie krótszy od 6 miesięcy i nie dłuższy od jednego roku, w jakim apteka winna być przeniesiona.

W razie niezachowania tego terminu zezwolenie wygasa, a opłata, przewidziana w art. 23, o ile została ona pobrana, nie polega zwrotowi.

Art. 32. Prawo do oddania w dzierżawę apteki publicznej służy:

a) Spadkobiercom koncesjonarjusza, uprawnionym do prowadzenia apteki publicznej, na podstawie koncesji spadkodawcy (art. 23), jednak na czas nie dłuższy, niż ten, w ciągu którego sami mogą korzystać z posiadanych uprawnień.

b) Koncesjonarjuszom, dotkniętym niedołęstwem, względnie długotrwałą lub nieuleczalną chorobą, uniemożliwiającą sprawowanie zarządu apteką,

c) Koncesjonarjuszom, piastującym mandat do ciał ustawodawczych, względnie pełniącym obowiązkową służbę wojskową, jednak na czas nie dłuższy niż okres piastowania mandatu, względnie pełnienia obowiązkowej służby wojskowej.

Na oddanie i objęcie opteki publicznej w dzierżawę konieczne jest uzyskanie zezwolenia właściwej władzy. Władza ta nie może odmówić udzielenia zezwolenia na oddanie apteki publicznej w dzierżawę w przypadkach, wymienionych w pp. a i c niniejszego artykułu i na objęcie apteki publicznej w dzierżawę w przypadkach, kiedy dzierżawca odpowiada wymaganiom art. 33.

Art. 33. Dzierżawcą apteki publicznej może być tylko osoba, posiadająca kwalifikacje do otworzenia własnej apteki, wymienione w ust. 1 art. 20.

W razie śmierci dzierżawcy prawa jego do prowadzenia apteki nie przechodzą na jego spadkobierców.

Art. 34. Dzierżawca apteki publicznej nie może być równocześnie koncesjonarjuszem, dzierżawcą lub odpowiedzialnym zarządcą innej apteki.

Art. 35. Wygaśnięcie lub cofnięcie koncesji, przewidziane w przepisach niniejszej ustawy, następuje bez względu na to, czy powód do tego wypływa ze strony koncesjonarjusza, czy dzierżawcy.

VI. O uruchomieniu aptek publicznych i utrzymaniu ich w ruchu.

Art. 36. Uruchomienie apteki publicznej bądź nowo założonej, bądź przeniesionej, może nastąpić jedynie po stwierdzeniu przez właściwą władzę, że urządzenie i zaopatrzenie apteki odpowiada obowiązującym przepisom. O takiem stwierdzeniu winien być sporządzony protokół.

Art. 37. Właściwa władza może zabronić dalszego prowadzenia apteki w pomieszczeniu, które na skutek przebudowania nie będzie odpowiadało przepisom, wydanym na podstawie postanowień p. b art. 10.

Art. 38. Apteka publiczna po jej uruchomieniu z reguły nie może przerywać swoich czynności.

W razie, gdyby przerwa taka była z ważnych powodów konieczna, na zamierzone zamknięcie apteki winno być uzyskane zezwolenie właściwej władzy.

W takim zezwoleniu winien być określony czas, na jaki apteka zostaje zamknięta.

O zamknięciu apteki publicznej, spowodowanem z przyczyn siły wyższej, winna być zawiadomiona właściwa władza administracyjna I instancji.

O zamierzonem zamknięciu apteki publicznej na stałe należy zawiadomić właściwą władzę nie później, jak na trzy miesiące przed terminem zamierzonego zamknięcia.

Art. 39. W przypadkach, kiedy właściwa władza uzna za konieczne zawieszenie czynności apteki publicznej z powodu niedających się inaczej usunąć jej braków, władzy tej służy prawo zamknięcia apteki na czas, przez siebie wyznaczony, w jakim braki te powinny być usunięte. O uzupełnieniu braków winien być sporządzony protokół, poczem dopiero apteka może być na nowo uruchomiona.

VII. O filjach aptek publicznych.

Art. 40. W tych miejscowościach, gdzie nie istnieją stałe warunki, wymagane dla otworzenia nowej apteki publicznej, a gdzie powstaje przemijająca lub powtarzająca się w pewnych czasokresach potrzeba udogodnienia ludności zaopatrywania się w środki lecznicze, właściwe władze mogą udzielić zezwolenia na prowadzenie filji jednej z aptek już istniejących po wysłuchaniu opinji właściwej Izby Aptekarskiej.

Pierwszeństwo do prowadzenia filji winno być w miarę możności przyznane koncesjonarjuszowi jednej z najbliższych aptek publicznych.

Art. 41. Zezwolenie na prowadzenie filji apteki publicznej winno być udzielone bądź na ściśle określony czas, bądź do odwołania ze wskazaniem terminu uruchomienia filji. Nieuruchomienie filji w tym terminie powoduje wygaśnięcie zezwolenia. Ponadto zezwolenie to wygasa z chwilą: a) utraty przez koncesjonarjusza koncesji na aptekę główną, b) kiedy na skutek zmienionych warunków miejscowych zostanie

otworzona apteka publiczna, c) w razie dobrowolnego zrzeczenia się prowadzenia filji.

Art. 42. Na udzielenie zezwolenia na prowadzenie filji apteki publicznej koncesjonarjusz apteki głównej winien wnieść w terminie oznaczonym opłatę na rzecz Skarbu Państwa w wysokości połowy opłaty, jakaby przypadła od koncesji na aptekę publiczną.

Art. 43. Filja apteki publicznej może być wydzierżawiona nie inaczej, jak wraz z apteką główną, przytem w razie kiedy apteka główna jest wydzierżawiona temuż dzierżawcy, winna być wydzierżawiona jej filja.

Art. 44. Do filji aptek publicznych nie mają zastosowania przepisy art. 7 p. 2, art. 10 punkt c, art. 17, 19,—23, 28, 29 i 46.

VIII. O zarządzie i odpowiedzialności fachowego personelu aptek publicznych.

Art. 45. Każda apteka publiczna winna być stale kierowana przez odpowiedzialnego zarządcę.

Zarządcą apteki publicznej może być tylko osoba, posiadająca kwalifikacje do otworzenia własnej apteki, wymienione w ust. 1 art. 20. W razach nagłych właściwa władza może zezwolić na objęcie zarządu przez *asystenta aptekarskiego* na czas nie dłuższy nad 3 miesiące.

Art. 46. Zarządcą apteki publicznej z reguły jest sam koncesjonarjusz, a jeżeli apteka jest w dzierżawie — dzierżawca.

Koncesjonarjusz może przekazać zarząd swojej apteki innemu aptekarzowi za zezwoleniem właściwej władzy w przypadkach, wymienionych w pp. a, b i c art. 32, oraz w przypadkach zawieszenia go w wykonywaniu zarządu albo czasowego pozbawienia prawa wykonywania zawodu, o ile zawieszenie to lub pozbawienie prawa nie powoduje wygaśnięcia koncesji.

Właściwa władza nie może odmówić udzielenia zezwolenia na przekazanie zarządu apteki publicznej w przypadkach, wymienionych w pp. a i c art. 32 oraz w przypadkach zawieszenia koncesjonarjusza w wykonywaniu zarządu lub czasowego pozbawienia go prawa wykonywania zawodu i na objęcie zarządu przez osobę, posiadającą kwalifikacje do otworzenia własnej apteki, wymienione w ust. 1 art. 20.

Art. 47. W razie chwilowej potrzeby, wywołanej chorobą lub koniecznością wypoczynku, koncesjonarjusz, dzierżawca względnie zarządca apteki publicznej może przekazać zarząd tej apteki innemu aptekarzowi, nie dłużej jednak, niż na czas 3 miesięcy w roku i nie inaczej, jak po uprzedniem zawiadomieniu o tem państwowej władzy sanitarnej I instancji.

W razach wyjątkowych właściwa władza może z ważnych powodów zezwolić na przekazanie zarządu apteki publicznej na czas dłuższy, niż 3 miesiące w roku.

Art. 48. Zarządca apteki publicznej jest odpowiedzialny zarówno dyscyplinarnie, jak i materjalnie za prowadzenie jej w należytym porządku, zgodnie ze wszystkiemi wymogami obowiązujących przepisów.

Zarządca apteki publicznej nie ponosi odpowiedzialności materjalnej w przypadkach, kiedy nie jest koncesjonarjuszem lub dzierżawcą. W tych przypadkach materjalną odpowiedzialność ponosi koncesjonarjusz względnie dzierżawca.

Art. 49. Zarządca apteki publicznej nie może być równocześnie koncesjonarjuszem, zarządcą lub dzierżawcą innej apteki.

Art. 50. W przypadkach, kiedy przez właściwą władzę zostanie stwierdzone, że zarządca apteki publicznej w prowadzeniu zarządu jej dopuścił się czynów uwłaczających powołaniu aptekarza, lub uchybień, które naraziły względnie mogły narazić na niebezpieczeństwo życie lub zdrowie ludzkie, władza ta, przekazując sprawę właściwej Izbie Aptekarskiej, bądź sądom ogólnym, może zawiesić go w wykonywaniu zarządu, względnie również i pracy w aptece na czas do rozstrzygnięcia sprawy.

Art. 51. Aptekarze za wykroczenia, popełnione przy wykonywanej przez nich pracy w aptekach publicznych w granicach pozostawionej im samodzielności lub popełnione przy samowolnem przekroczeniu tych granic, są osobiście odpowiedzialni dyscyplinarnie.

Przepisy art. 50, dotyczące zawieszenia w wykonywaniu pracy, mają zastosowanie również do aptekarzy, pracujących w aptece publicznej.

Art. 52. Asystenci aptekarscy za przekroczenie przepisów, obowiązujących pomocniczy personel fachowy, popełnione przy wykonywaniu przez nich pracy w aptekach publicznych, są osobiście odpowiedzialni dyscyplinarnie.

Przepisy art. 50 dotyczą zawieszenia w pracy w aptece, mają zastosowanie do asystentów aptekarskich.

Art. 53. W razie zawieszenia w wykonywaniu pracy zawodowej aptekarza, względnie asystenta aptekarskiego, pracującego w aptece na podstawie umowy najmu osobistego, pracodawca od chwili zawieszenia zwolniony jest od obowiązku dotrzymywaniu warunków tej umowy.

Art. 54. Przepisy natury niniejszej w niczem nie uchylają odpowiedzialności, ciążącej na personelu aptekarskim, w myśl ogólnych przepisów karnych.

IX. O aptekach zakładowych.

Art. 55. Do otworzenia i prowadzenia apteki zakładowej w zakresie, ustalonym przepisami art. 3, są uprawnione: a) wszelkie osoby fizyczne i prawne, posiadające szpital bądź przychodnię, jeżeli środki i przyrządy z apteki mają być wydane bezpłatnie, a chorzy również bezpłatnie przez właściciela tego szpitala lub przychodni są leczeni, b) wszelkie osoby fizyczne i prawne, posiadające szpital lub lecznicę, obliczone conajmniej na 50 łóżek etatowych, gdy w szpitalu tym lub lecznicy jest pobierana opłata za leczenie, przyczem środki te i przyrządy lecznicze mogą być wydawane tylko chorym, pozostającym w tych zakładach, c) Kasy Chorych, działające na podstawie ustaw obowiązujących, oraz związki tych Kas, jeżeli środki i przyrządy mają być wydawane z apteki bez pobierania za nie specjalnej opłaty, przyczem środki te i przyrządy mogą być wydawane tylko osobom, uprawnionym do korzystania ze świadczeń tych Kas.

Z aptek zakładowych, prowadzonych przez osoby, w punktach a i b wymienione, środki lecznicze mogą być wydawane również osobom, zatrudnionym w zakładzie.

Właściwa władza może udzielić zezwolenie na sprzedaż leków publiczności z prowadzonej przez władze komunalne apteki zakładowej w osiedlach,

gdzie potrzeba ludności tego wymaga, a gdzie niema apteki publicznej i tylko do czasu uruchomienia takiej apteki.

Art. 55. Na otworzenie i prowadzenie apteki zakładowej konieczne jest uzyskanie zezwolenia właściwej władzy. Zezwolenia te będą wydawane na skutek podań osób zainteresowanych, bez pobierania opłaty koncesyjnej, po wysłuchaniu opinji właściwych Izb Aptekarskiej i Lekarskiej i miejscowych władz komunalnych.

W razie nieuruchomienia apteki zakładowej w ciągu 1 roku od daty otrzymania zezwolenia, zezwolenie to wygasa, a ponowne nowe nie może być wcześniej wydane, jak po upływie 2-ch lat od daty wygaśnięcia poprzedniego zezwolenia.

Art. 57. Właściwa władza winna odmówić udzielenia zezwolenia na aptekę zakładową w razie gdyby otworzenie takiej apteki uniemożliwiło egzystencję już istniejących aptek publicznych.

Art. 58. Apteki zakładowe, otwierane przez osoby, wymienione w punktach a i b art. 55, winny być prowadzone na terytorjum tych zakładów.

Art. 59. Do aptek zakładowych nie mają zastosowania przepisy: art. 7 pp. 4, 5 i 8, art. 10 p. e, art. 17, 19 — 22, 23, z wyjątkiem punktów a i c, 24, 26 punktów c, d i e, 27, 28 z wyjątkiem ustępu pierwszego, 32 — 35, 40 — 44 i 46 niniejszej ustawy.

X. O nadzorze nad aptekami.

Art. 60 Każda apteka winna być przynajmniej raz na dwa lata poddana niespodzianej rewizji właściwego inspektora farmaceutycznego.

Rewidujący ma prawo wglądu do wszystkich pomieszczeń apteki, do zbadania ksiąg, aparatów, urządzeń, środków leczniczych i zapasów wszelkich towarów, będących przedmiotem sprzedaży w aptekach, a przy badaniu ich do korzystania z przyrządów i odczynników, jakie w aptece winny się znajdować.

Ponadto rewidujący może pobierać w aptekach próby posiadanych leków i towarów, celem dokładnego ich zbadania. W przypadkach kiedy badanie to ujawni, że pobrana próba nie odpowiada obowiązującym przepisom, apteka winna pokryć koszty badania i przesyłki próby.

Art. 61. Pobrane przy rewizjach aptek celem dokładnego zbadania próby leków, lub towarów, będą badane w Państwowym Instytucie Farmaceutycznym.

Wysokość przypadających w razie ujemnego wyniku badania opłat (art. 60) zostanie określona w drodze rozporządzenia, w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

Art. 62. W razie potrzeby Minister Spraw Wewnętrznych może zarządzić dokonanie superrewizji apteki przez specjalnego delegata.

XI. O fachowym personelu aptekarskim.

Art. 63. Tytuł „aptekarza" otrzymują te osoby, które: 1) uzyskały w jednej ze szkół akademickich polskich stopień magistra farmacji, bądź w drodze ukończenia studjów farmaceutycznych w tych szkołach, bądź w drodze uznania przez te szkoły posiadanego przez nie dyplomu zagranicznego za równoznaczny z dyplomami szkół polskich i 2) po uzyskaniu stopnia magistra farmacji odbyły 3-letnią praktykę w aptece, w czem niemniej jak 2-letnią praktykę w aptece publicznej w Rzeczypospolitej Polskiej.

Warunki w jakich praktyka ta winna się odbywać, zostaną określone w drodze rozporządzenia.

Świadectwo na tytuł aptekarza wydaje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po sprawdzenin, czy osoby zainteresowane posiadają wymagane przepisami niniejszego artykułu kwalifikacje.

Termin 3-letniej praktyki może być skrócony do lat 2-ch osobom, które uzyskały jeden z doktoratów, określonych w drodze rozporządzenia, lub też odbyły niemniej, niemniej jak roczną praktykę przed uzyskaniam stopnia magistra farmacji.

Art. 64. Tytuł „Asystenta aptekarskiego" przysługuje tym osobom, które odbywają przewidzianą przepisami p. 2 art. 63 praktykę.

Asystenci aptekarscy stanowią pomocniczy fachowy personel aptekarski.

Art. 65. Obywatele państw obcych, posiadający dyplom magistra farmacji, uzyskany lub uznany na uniwersytecie polskim, mogą uzyskać prawo do pracy w aptekach na zasadach ogólnych o tyle, o ile państwo, do którego należy, takie prawo przyznaje obywatelom polskim.

Art. 66. Aptekarze i asystenci aptekarscy obowiązani są powierzone im czynności pełnić starannie, gorliwie, zgodnie z wymogami nauki, prawa i etyki zawodowej. W przypadkach wątpliwych winni oni zasięgnąć wskazówek zarządcy apteki, stosując się do jego fachowych wyjaśnień oraz do wydawanych przez nieyo zarządzeń w zakresie normowania porządku, kolejności pracy i pośpiechu w wydawaniu lekarstw w aptece.

Aptekarze-zarządcy aptek, obok dokładnej a odpowiadającej postępom nauki, znajomości swego zawodu, obowiązani są: a) przestrzegać, aby apteka i praca w niej odpowiadała wszystkim przepisom prawa, b) udzielać objaśnień i wskazówek wszystkim pracownikom apteki.

Cały fachowy personel aptekarski winien w zakresie swej pracy zawodowej współdziałać w dziedzinie zdrowotności publicznej.

Art. 67. Równoczesne wykonywanie zawodu aptekarskiego i praktyki lekarskiej jest wzbronione. Izby Aptekarskie mogą ponadto zabronić aptekarzom i asystentom aptekarskim wykonywania zajęć ubocznych, uchybiających godności bądź etyce zawodowej, lub uniemożliwiających należytą pracę w aptece.

Zarządca apteki może wykonywać tylko takie uboczne zajęcia, które nie będą stanowić przeszkody w należytem sprawowaniu zarządu.

Art. 68. Zarządca apteki obowiązany jest meldować właściwej władzy wszystkie osoby, pracujące w aptece, a należące do personelu fachowego w terminie do dni 15 od daty rozpoczęcia względnie opuszczenia pracy w aptece. Właściwa władza prowadzi regestrację fachowego personelu aptekarskiego.

Art. 69. Każdy pracujący w aptece aptekarz i każdy asystent aptekarski obowiązany jest należeć do właściwej Izby Aptekarskiej.

Art. 70. Prawa wykonywania swego zawodu aptekarz względnie asystent aptekarski może być pozbawiony na stałe lub czasowo.

a) w drodze postępowania sądowego w wypadkach, przez ustawy karne przewidzianych,
b) na podstawie prawomocnego wyroku Izb Aptekarskich.

XII. O Izbach Aptekarskich.

Art. 71. Do samorządnego prowadzenia spraw, dotyczących zawodu aptekarskiego, do czuwania nad jego honorem i powagą oraz należytem wykonywaniem obowiązków zawodowych przez jego członków, zarówno jak i współdziałania z władzami w sprawach, dotyczących zaopatrywania ludności w środki lecznii wogóle dotyczących zdrowia publicznego, ustanawia się Izby Aptekarskie i Naczelną Radę Aptekarską jako urzędowe przedstawicielstwo zawodu aptekarskiego.

Każda Izba Aptekarska, zarówno jak i Naczelna Rada Aptekarska, stanowią osobę prawną.

Urzędowym językiem Izb Aptekarskich i Naczelnej Rady Aptekarskiej jest język polski.

Art. 72. Izbę Aptekarską tworzą wszyscy zamieszkali w jej okręgu aptekarze w znaczeniu, określonem w art. 63, będący właścicielami aptek publicznych, lub zarządzającymi i pracownikami aptek publicznych, lub zakładowych, z wyjątkiem aptekarzy, pozostających na państwowej służbie cywilnej i wojskowej.

Rada Izby Aptekarskiej może przyjąć na członków Izby również aptekarzy, nieczynnych w zawodzie aptekarskim, o ile nie zajmują się innym zawodem.

Wszyscy asystenci aptekarscy, zatrudnieni w aptekach publicznych i zakładowych, z wyjątkiem asystentów, pozostających na państwowej służbie cywilnej lub wojskowej, podlegają właściwej Izbie Aptekarskiej.

Art. 73. Obszar działalności każdej Izby Aptekarskiej obejmuje w zasadzie jedno województwo; siedzibą Izby Aptekarskiej jest stolica województwa.

Minister Spraw Wewnętrznych po wysłuchaniu opinji Naczelnej Rady Aptekarskiej, a przed jej utworzeniem, bez tej opinji, może:

a) przyłączyć do obszaru Izby Aptekerskiej część obszaru sąsiedniego województwa.
b) łączyć obszary kilku województw w jedną Izbę Aptekarską, oznaczając jej siedzibę.

Art. 74. Izby Aptekarskie mają prawo zakładać i prowadzić urządzenia lub instytucje, mające za zadanie zabezpieczenie aptekarzy i asystentów aptekarskich na wypadek choroby, starości, stałej niezdolności do pracy, oraz wszelkich wypadków, wymagających doraźnej pomocy, jak również zabezpieczenia wdów i sierot po aptekarzach.

Rada Izby Aptekarskiej większością $^2/_3$ głosów wszystkich swoich członków, może uchwalić obowiązek przystąpienia do takich instytucji wszystkich członków izby, uchwała taka uzyskuje moc obowiązującą po zatwierdzeniu jej przez Naczelną Radę Aptekarską.

Art. 75. Izby Aptekarskie obowiązane są prowadzić listę swych członków, oraz listę asystentów aptekarskich, wymienionych w ust. 3 art. 72.

Wszyscy wymienieni w ust. 1 art. 72 aptekarze obowiązani są nie później, niż w 7 dni od chwili rozpoczęcia pracy zawodowej na obszarze jednej z Izb Aptekarskich, złożyć o tem pisemne zgłoszenie do właściwej Izby Aptekarskiej, przedstawiając równocześnie dowody, stwierdzające ich uprawnienia, oraz termin rozpoczęcia pracy.

Na skutek tego zgłoszenia Zarząd Izby Aptekarskiej, po stwierdzeniu posiadania przez zgłaszającego się dostatecznych uprawnień, wpisuje go na listę członków Izby Aptekarskiej.

Wpisanie na listę asystentów aptekarskich jest dokonywane przez Zarząd Izby Aptekarskiej na skutek zgłoszenia zarządcy apteki, w której asystent odbywa praktykę. Zgłoszenie to winno być złożone do Zarządu właściwej Izby Aptekarskiej przez zarządcę apteki wraz z dowodami, stwierdzającemi posiadanie przez asystenta wymaganych uprawnień nie później, niż w 7 dni od chwili rozpoczęcia przez niego praktyki w aptece.

Wpisani na listy Izby Aptekarskiej członkowie i asystenci winni opłacać ustanowione składki roczne. Wysokość składek rocznych asystentów nie może przekraczać 20% składek członków Izby.

Art. 76. Wykreślenie z listy członków Izby Aptekarskiej lub z listy asystentów aptekarskich następuje:

a) w wypadkach, przewidzianych w art. 70 ustawy aptekarskiej,
b) w razie zaniechania przez aptekarza względnie asystenta pracy w charakterze, przewidzianym w ust. 1 i 3 art. 72 niniejszej ustawy,
c) w razie przeniesienia się do Okręgu innej Izby Aptekarskiej,
d) w razie śmierci.

Art. 77. O każdem wpisaniu lub wykreśleniu z listy członków lub asystentów Izba Aptekarska obowiązana jest w ciągu dni piętnastu zawiadomić właściwą władzę.

Corocznie w styczniu Izby Aptekarskie obowiązane są przesłać Naczelnej Radzie Aptekarskiej i Ministerstwu Spraw Wewnętrznych pełne listy swoich członków według ustalonego wzoru.

Art. 78. Stałą przedstawicielką Izby Aptekarskiej, działającą w jej imieniu i zastępstwie, jest Rada Izby Aptekarskiej.

Do zakresu czynności Rady Izby Aptekarskiej należy: wykonywanie wszystkich zadań, przewidzianych w art. 71 niniejszej ustawy, a w szczególności:

a) zwierzchni zarząd majątkiem i wszelkiemi sprawami gospodarczemi Izby.
b) zatwierdzanie sprawozdań Zarządu, a zwłaszcza sprawozdania kasowego,
c) wymiar składek rocznych oraz opłat na pokrycie potrzeb Izby i prowadzonych przez nią instytucji, wymienionych w art. 74,
d) wykonywanie władzy dyscyplinarnej nad swoimi członkami i asystentami aptekarskimi,
e) wydawanie wszelkich opinji na żądanie władz państwowych i Naczelnej Rady Aptekarskiej,
f) opracowywanie projektów regulaminów, wypływających z niniejszej ustawy. Projekty tych regulaminów zatwierdza Naczelna Izba Aptekarska, przesyłając je najdalej w ciągu dni 14 od dnia zatwierdzenia do wiadomości Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 79. Radę Izby Aptekarskiej wybierają z pośród siebie wszyscy jej członkowie aptekarze. Rady poszczególnych Izb Aptekarskich liczyć będą, po 20 członków, o ile liczba aptekarzy członków Izby, nie przekracza 200; w Izbach, obejmujących większą liczbę aptekarzy, liczba członków Rady powiększa się o 1 na każdych następnych pięćdziesięciu.

Równocześnie dokonywa się wyboru pięciu zastępców członków Rady Izby Aptekarskiej.

Art. 80. Czynne prawo wyborcze do Rady Izby Aptekarskiej mają wszyscy aptekarze, należący do

Izby i zapisani na jej listę nie później, niż na 14 dni przed ogłoszeniem dnia wyborów.

Prawo biernego wyboru do Rady Izby Aptekarskiej przysługuje wszystkim aptekarzom, będącym jej członkami.

Mandaty członków Rady Izby Aptekarskiej trwają lat trzy. Corocznie ustępuje trzecia część członków Rady, a mianowicie: w ciągu pierwszych dwuch lat przez losowanie, a następnie według starszeństwa wyboru.

Ustępujący członkowie mogą być wybrani ponownie dopiero po upływie roku.

Art. 81. Wybory członków Rady Izby Aptekarskiej na miejsce ustępujących odbywają się corocznie w ostatnim kwartale roku kalendarzowego, w miesiącu, określonym przez regulamin Izby. Nowowybrani członkowie Rady Izby Aptekarskiej rozpoczynają swe czynności w dniu 1 stycznia roku następnego.

Dzień wyborów oznacza Zarząd Izby, ogłaszając go wraz z listą wyborców w organie urzędowym przynajmniej na 2 miesiące przed wyborami.

Art. 82. Zażalenia ze strony członków Izby Aptekarskiej z powodu niewpisania na listę, jak również z powodu wpisania na nią osób, nieuprawnionych do wyboru, mogą być w ciągu dni 10 od daty jej ogłoszenia składane do Zarządu Izby Aptekarskiej. Od orzeczenia Zarządu Izby, w ciągu dni 10 od dnia doręczenia orzeczenia przysługuje prawo odwołania do Naczelnej Rady Aptekarskiej, której orzeczenie jest ostateczne.

Ar. 83. Wybory są tajne i dokonywują się za pomocą przesłania do Zarządu Izby w terminie, oznaczonym w ogłoszeniu, urzędowej karty wyborczej. Szczegółowy sposób głosowania określi Naczelna Rada Aptekarska w drodze regulaminu, a przy pierwszych wyborach — rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 84. Wyborami do Rady Izby Aptekarskiej kieruje przewodniczący jej Zarządu, pierwszymi zaś wyborami komisarz rządowy, wyznaczony przez Ministra Spraw Wewnętrznych. Kierujący wyborami poda wynik ich niezwłocznie do publicznej wiadomości przez ogłoszenie go w organie urzędowym.

Art. 85. Każdemu wyborcy przysługuje w przeciągu dni 10 od dnia ogłoszenia wyniku wyborów prawo wniesienia do Naczelnej Rady Aptekarskiej za pośrednictwem przewodniczącego Zarządu Izby pisemnego protestu przeciwko ważności dokonanych wyborów; przy pierwszych wyborach protest ten winien być wniesiony do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem komisarza rządowego.

W razie uwzględnienia wniesionego protestu Naczelna Rada Aptekarska, względnie Minister Spraw Wewnętrznych, unieważniając dokonane wybory, wskazuje Zarządowi Izby względnie komisarzowi rządowemu ogłoszenie nowych ponownych wyborów w wyznaczonym terminie.

W przypadku wyznaczenia nowych wyborów Rada Izby Aptekarskiej pełni nadal swoje obowiązki w poprzednim składzie do czasu ukończenia nowych wyborów.

Art. 86. Wybrany do Rady członek Izby Aptekarskiej nie może uchylić się od przyjęcia mandatu i obowiązany jest spełniać go sumiennie; umotywowane zrzeczenie się wykonywania mandatu może być uwzględnione jedynie w drodze odnośnej uchwały Rady Aptekarskiej. Na opróżnione miejsce w skład Rady Izby wchodzi ten z zastępców, który przy wyborach otrzymał największą z kolei ilość głosów.

Prawo zrzeczenia się mandatu bez zgody Rady Izby przysługuje:

a) aptekarzom, którzy ukończyli 60 lat życia.
b) aptekarzom, poniżej tego wieku w przypadku, kiedy od czasu wygaśnięcia ich poprzedniego mandatu do tej Rady nie upłynęło lat 3.

Art. 87. Zgromadzenia zwyczajne Rady Izby Aptekarskiej odbywać się winny przynajmniej raz na 6 miesięcy.

Przewodniczy obradom Rady Izby jeden z jej członków, wybrany z pośród obecnych na zgromadzeniu. Przewodniczącym nie może być wybrany członek Zarządu Izby.

Uchwały Rady zapadają absolutną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Do prawomocności uchwał potrzebna jest obecność przynajmniej ½ ogólnej liczby członków Rady.

Zgromadzenia nadzwyczajne są zwoływane bądź z inicjatywy Zarządu Izby Aptekarskiej, bądź też na żądanie $^{1}/_{5}$ członków Rady.

Art. 88. Członkowie Rady Izby Aptekarskiej za nieusprawiedliwione nieprzybycie lub opóźnienie się na zebranie Rady ulegną karze grzywny za rzecz Izby Aptekarskiej w wysokości do 25 złotych; grzywny te, których przeznaczenie określi regulamin Izby, wymierza jej Rada.

Art. 89. Stałym organem wykonawczym Rady Izby Aptekarskiej jest Zarząd Izby z Prezesem Izby na czele.

Do zakresu czynności Zarządu Izby Aptekarskiej należy:

a) prowadzenie listy aptekarzy i asystentów aptekarskich, zgodnie z art. 75 niniejszej natury,
b) czuwanie nad należytem wykonywaniem obowiązków zawodowych przez członków Izby i nad przestrzeganiem przez nich etyki zawodowej.
c) zwoływanie zgromadzeń Rady Izby i składanie na nich sprawozdań,
d) wykonywanie uchwał Rady Izby,
e) prowadzenie wszelkich spraw finasowych i gospodarczych Izby w granicach, określonych przez Radę,
f) załatwianie w drodze polubownej sporów, wynikłych przy wykonywaniu zawodu pomiędzy członkami Izby, jak również pomiędzy członkami Izby z osobami trzeciemi,
g) przekazywanie Sądowi Dyscyplinarnemu spraw, dotyczących wykroczeń jej członków.
h) występowanie nazewnątrz w obronie praw i dobra zawodu aptekarskiego i poszczególnych jego członków i w interesie zdrowia publicznego.

Art. 90. Prezesa Izby, jego zastępcę i pozostałych członków Zarządu w liczbie 3, a najwięcej 7 wybiera Rada z pośród swego grona, oprócz tego Rada wybiera z pośród siebie od 2 do 4 zastępców członków Zarządu.

Członkowie Zarządu i ich zastępcy są wybierani na rok jeden.

Zarząd Izby wybiera z pośród swego grona sekretarza oraz skarbnika.

Art. 91. Prezes Izby Aptekarskiej lub jego zastępca oraz przynajmniej połowa członków Zarządu winni mieć stałe miejsce zamieszkania w siedzibie Izby.

Art. 92. Członek Zarządu, który bez dostatecznego usprawiedliwienia nie wykonywuje swych obowiązków w ciągu jednego miesiąca, zostaje pozbawiony urzędu.

Art. 93. Uchwały Zarządu są prawomocne, o ile w zebraniu uczestniczy przynajmniej $^2/_3$ członków: uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

Art. 94. Wszelkie urzędowe papiery Izby są podpisywane przez Prezesa Izby i sekretarza Zarządu; dowody kasowe przez Prezesa Izby i skarbnika.

Art. 95. Prezes Izby Aptekarskiej reprezentuje ją na zewnątrz, przewodniczy na posiedzeniach Zarządu, w razie nieobecności lub choroby Prezesa Izby sprawowanie obowiązków przechodzi na jego zastępcę.

Art. 96. Zwierzchnim organem samorządowym i stałą przedstawicielką wszystkich Izb Aptekarskich w Państwie jest Naczelna Rada Aptekarska; jest ona urzędową przedstawicielką interesów zawodu aptekarskiego i czuwa nad jego honorem i powagą, ustalając zasady etyki zawodowej i roztaczając nadzór nad działalnością Rad i Zarządów Izb Aptekarskich.

W szczególności do czynności Naczelnej Rady Aptekarskiej należy:

a) rozpoznawanie w drodze odwołań lub w drodze nadzoru uchwał i zarządzeń Rad i Zarządów Izb Aptekarskich,
b) rozpoznawanie odwołań od wyroków w sprawach dyscyplinarnych, zgodnie z postanowieniami art. 129.
c) przedstawianie państwowym władzom naczelnym wniosków w sprawach, dotyczących aptekarstwa,
d) wydawanie opinji co do projektów ustaw, dotyczących aptekarstwa, oraz na wezwanie naczelnych władz państwowych, co do wszelkich projektów ustawodawczych, po uprzedniem zasiągnięciu opinji Rad Aptekarskich,
e) wydawanie regulaminów dla siebie, oraz zatwierdzanie regulaminów dla Izb Aptekarskich oraz dla ich Rad i Zarządów,
f) ustalanie swego budżetu i określanie udziału poszczególnych Izb Aptekarskich w jej wydatkach.

W wypadkach, kiedy władze Izb Aptekarskich nie wykonują należycie swoich obowiązków lub wykraczają przeciw ustawom, może Naczelna Rada Aptekarska sprzeczne z ustawą zarządzenia lub uchwały władz Izby Aptekarskiej znieść, względnie zastosować odpowiednie środki zaradcze, a nawet rozwiązać Radę Izby, rozpisując nowe wybory z terminem dwutygodniowym i polecając czasowe pełnienie funkcji Zarządu Izby wyznaczonym z pośród siebie delegatom.

Art. 97. Członkami Naczelnej Rady Aptekarskiej są delegaci wszystkich Izb Aptekarskich.

Siedzibą Naczelnej Rady Aptekarskiej jest st. m. Warszawa.

Art. 98. Rada każdej Izby wybiera do Naczelnej Rady Aptekarskiej po jednym delegacie i jego zastępcy; Izby, liczące więcej niż 200 członków, wybierają po jednym delegacie i zastępcy od każdych 150 członków ponad tę liczbę.

Rada Izby Aptekarskiej może wybrać jako swego delegata lub jego zastępcy również członka innej Izby.

Delegatem nie może być wybrany członek Rady Izby Aptekarskiej.

Mandaty członków Naczelnej Rady Aptekarskiej trwają 2 lata. Corocznie ustępuje połowa członków, a mianowicie w pierwszym roku przez losowanie, a w następnych latach według starszeństwa wyboru. Ustępujący członkowie mogą być wybrani ponownie.

Art. 99. Do prawomocności uchwał Naczelnej Rady Aptekarskiej potrzebna jest obecność więcej niż połowy członków; uchwały zapadaję absolutną większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Art. 100. Naczelna Rada Aptekarska wybiera z pośród swoich członków Prezydjum, składające się z prezesa, jego zastępcy, sekretarza i skarbnika. Zakres działania, prawa i obowiązki Prezydjum określi regulamin.

Art. 101. Wszelkie urzędy z wyboru w Izbach Aptekarskich są honorowe; Izby te zwracają jednak swym członkom rzeczywiste koszty, związane z pełnieniem przez nich obowiązków urzędowych, lub funkcji specjalnych.

Art. 102. Ustanowione przez Izby Aptekarskie na mocy niniejszej ustawy składki i opłaty oraz nakładane na podstawie przepisów art. 88 grzywny będą ściągane w drodze egzekucji administracyjnej.

Art. 103. Nadzór zwierzchni nad Naczelną Radą i poszczególnemi Izbami Aptekarskiemi i nad ich działalnością wykonywa Minister Spraw Wewnętrznych.

Art. 104. Jeżeli Naczelna Rada Aptekarska lub Izby Aptekarskie przekraczają swój zakres działania lub jeżeli Naczelna Rada nie przedsiębierze dostatecznych środków zaradczych przeciw niezgodnemu z ustawami i przepisami postępowania lub bezczynności poszczególnych Izb Aptekarskich, lub sama wykracza przeciw ustawie, albo przestanie funkcjonować, Minister Spraw Wewnętrznych może, po bezskutecznem wezwaniu, znieść sprzeczne z przepisami zarządzenia i uchwały Naczelnej Rady Aptekarskiej i poszczególnych Rad i Zarządów Izb Aptekarskich, wreszcie rozwiązać Naczelną Radę Aptekarską lub Rady Izb Aptekarskich.

Art. 105. W wypadku rozwiązania Naczelnej Rady Aptekarskiej lub Rady Izby Aptekarskiej sprawami ich do czasu ukonstytuowania się nowych Rad, zarządzać będzie komisarz mianowany przez Ministra Spraw Wewnętrznych. Wyznaczony komisarz przeprowadzi nowe wybory do rozwiązanych Rad nie później, niż w ciągu 3-ch miesięcy od chwili ich rozwiązania.

Art. 106. Minister Spraw Wewnętrznych ma prawo wydawania w granicach niniejszej ustawy wszelkich zarządzeń, regulujących działalność Naczelnej Rady Aptekarskiej, Izb Aptekarskich i ich organów.

XII. O Sądach dyscyplinarnych.

Art. 107. Za wykroczenia przeciwko obowiązkom, wynikającym z wykonywania zawodu aptekarskiego oraz przeciwko honorowi i godności zawodu, aptekarze i asystenci aptekarscy są odpowiedzialni przed Radą tej Izby Aptekarskiej, do której są zapisani.

Art. 108. Pociągnięcie do odpowiedzialności są-

dowej nie wyłącza odpowiedzialności dyscyplinarnej. W każdym wypadku wszczęcia dochodzeń karnych przeciwko aptekarzowi lub asystentowi aptekarskiemu o zaaresztowaniu go i o ukończeniu postępowania sądowego, urzędy i sądy winny zawiadomić zarząd właściwej Izby Aptekarskiej.

Art. 109. Postępowanie dyscyplinarne z ramienia Rady Izby Aptekarskiej prowadzi wybrany przez nią z pośród jej grona na przeciąg jednego roku Sąd Dyscyplinarny.

Właściwym do osądzenia sprawy jest Sąd tej Izby, której oskarżony jest członkiem w chwili popełnienia wykroczenia.

Art. 110. Obwinionemu służy prawo wyłączenia bez podania powodów 2-ch członków kompletu sądzącego nie później, niż w ciągu 8-iu dni po zawiadomieniu go o składzie tego kompletu.

Pozatem przy wyłączaniu członków Sądu Dyscyplinarnego od udziału w sprawie mają zastosowanie analogiczne przepisy postępowania karnego, obowiązujące przy wyłączeniu sędziów i prokuratorów.

Art. 111. Członków Sądu Dyscyplinarnego (z wyjątkiem przewodniczącego i jego zastępcy) wybiera corocznie absolutną większością głosów Rada właściwej Izby Aptekarskiej z pośród swego grona. Ustępujący członek Sądu może być wybrany ponownie.

Postanowienia art. 85 niniejszej ustawy stosują się do członków Sądu i ich zastępców.

Art. 112. Sąd Dyscyplinarny rozważa i orzeka w kompletach sądzących, składających się z przewodniczącego kompletu i czterech członków.

Przewodniczącym Sądu Dyscyplinarnego i jego zastępcą jest prezes Izby i jego zastępca. Sądy, składające się z kilku kompletów sądzących, wybierają z pośród siebie odpowiednią liczbę przewodniczących kompletów sądzących.

Sąd Dyscyplinarny w ramach ogólnego regulaminu Izby może uchwalić dla siebie szczegółowy porządek postępowania, który winien być zatwierdzony w drodze, przepisanej w p. f art. 78.

Art. 113. W postępowaniu dyscyplinarnem w sprawach, wszczynanych przez urzędy, może brać udział w charakterze oskarżyciela z urzędu, delegowany przez władzę administracyjną II instancji, inspektor farmaceutyczny. W przypadkach delegowania oskarżyciela z urzędu, żadna uchwała sądu w odnośnej sprawie nie może być powzięta bez wysłuchania opinji tego oskarżyciela.

Art. 114. Sąd Dyscyplinarny wszczyna postępowanie dyscyplinarne po otrzymaniu doniesienia dyscyplinarnego, przekazanego mu przez Zarząd Izby. Zarząd Izby przekazuje doniesienie bądź na skutek skargi osoby prywatnej, lub żądanie urzędu, bądź na skutek uchwały Rady Izby Aptekarskiej.

Art. 115. Przewodniczący Sądu zawiadamia obwinionego o otrzymaniu doniesienia dyscyplinarnego, wzywając go do złożenia wyjaśnień na piśmie w ciągu dni czternastu od daty doręczenia zawiadomienia.

Po upływie tego terminu bez względu na to, czy wyjaśnienia zostały przez obwinionego złożone lub nie. Sąd Dyscyplinarny uchwala:

a) umorzenie sprawy,
b) wdrożenie dochodzeń dyscyplinarnych lub
c) przekazanie sprawy bezpośrednio do rozprawy dyscyplinarnej.

Art, 116. Uchwałę o wdrożeniu dochodzeń względnie o przekazaniu sprawy bezpośrednio do rozprawy dyscyplinarnej należy za pośrednictwem Zarządu Izby nie później, jak w 10 dni od daty uchwały, a w każdym razie nie później, jak na dni 7 przed terminem rozprawy doręczyć obwinionemu i właściwemu państwowemu urzędowi administracyjnemu II instancji. Uchwała ta nie podlega zaskarżeniu ze strony obwinionego.

Uchwałę sądu, umarzające postępowanie dyscyplinarne w sprawach, wszczętych na skutek żądania ze strony władz państwowych, należy za pośrednictwem Zarządu Izby doręczyć tej władzy, od której żądanie wpłynęło, nie później, jak w 10 dni od daty uchwały. Przeciwko takiej uchwale oskarżyciel z urzędu może znieść w ciągu dni 14 od dnia otrzymania uchwały zażalenie do Instancji odwoławczej.

Art. 117. W razie powzięcia przez Sąd Dyscyplinarny uchwały przeprowadzenia dochodzenia, przewodniczący Sądu powierza te czynności jednemu z członków Rady Izby Aptekarskiej. Prowadzący dochodzenie nie może być powołanym do żadnej innej czynności w postępowaniu dyscyplinarnem w tej samej sprawie.

Ustęp 2 art. 110 ma zastosowanie do prowadzącego dochodzenia.

Art. 118. Prowadzący dochodzenie przesłuchuje świadków, a w razie potrzeby rzeczoznawców, bada ustnie lub na piśmie obwinionego, oraz wszystkie dowody i okoliczności, mogące służyć do wyświetlenia sprawy.

Prowadzący dochodzenia korzysta przytem z wszelkiej pomocy władz administracyjnych i policyjnych, władze te stosują przytem obowiązujące w postępowaniu administracyjnem przepisy o wzywaniu i przesłuchiwaniu stron. Ma on też prawo zwrócić się do sądów innych Izb Aptekarskich o przesłuchania świadków lub dostarczenie potrzebnych dowodów.

Art. 119. Prowadzący dochodzenie winien dać obwinionemu możność wypowiedzenia się co do wszystkich punktów oskarżenia, jak również co do wyników śledztwa, na przeglądanie aktów dochodzenia przez obwinionego lub jego obrońcę może zezwolić tylko o tyle, o ile uzna to za nieszkodliwe dla celów śledztwa.

Odmowa lub fizyczna niemożność przyjęcia przez obwinionego udziału w dochodzeniach nie wtrzymuje ich.

Art. 120. Oskarżyciel z urzędu ma prawo do postanowienia wniosku o przeprowadzenie określonych dochodzeń.

O ile prowadzący dochodzenie nie zgadza się na uzupełnienie go, przedstawia sprawę do decyzji Sądu Dyscyplinarnego, którego postanowienia w tym wypadku nie podlega odrębnemu zaskarżeniu.

Art. 121. Po ukończeniu dochodzeń prowadzący je przesyła akta sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu. Sąd ten bez udziału stron uchwala, czy należy przekazać sprawę do rozprawy dyscyplinarnej, czy też dalsze postępowanie umorzyć.

Uchwała, przekazująca nie podlega zaskarżeniu; przeciwko uchwale, umarzającej dalsze postępowanie w sprawach, wszczętych na żądanie władz, może oskarżyciel z urzędu wnieść w ciągu dni 14 od dnia otrzymania uchwały zażalenie do instancji odwoławczej.

Art. 122. Sąd Dyscyplinarny może wzywać do rozprawy dyscyplinarnej świadków i rzeczoznawców.

Członkowie Izby Aptekarskiej, wezwani w charakterze świadków lub rzeczoznawców, obowiązani są do złożenia zeznań lub opinji wobec prowadzącego dochodzenie i wobec Sądu Dyscyplinarnego. W razie konieczności przesłuchania świadków i rzeczoznawców pod przysięgą, dokonują tego sądy państwowe na żądanie Sądu Dyscyplinarnego.

Sąd Dyscyplinarny może obłożyć karą grzywny do wysokości 25 zł. każdego członka Izby Aptekarskiej, który nie stawił się bez dostatecznego usprawiedliwienia na wezwanie Sądu Dyscyplinarnego.

Art. 123. Sąd Izby Dyscyplinarnej ma prawo stosowania następujących kar:

a) przestrogi,
b) napomnienia,
c) nagany,
d) zawieszenia aptekarza w czynnościach zawodowych na czas do lat trzech, a względem asystenta aptekarskiego, przedłużenia mu czasu praktyki nie dłużej, niż o jeden rok,
e) wykreślenia z listy członków Izby Aptekarskiej, względnie z listy asystentów aptekarskich, z czem łączy się odjęcie na zawsze prawa do zajmowania się zawodem aptekarskim.

Kary te mogą być zaostrzone w punktach a, b, c i d:

1) przez ogłoszenie wyroku w dzienniku urzędowym z podaniem imienia i nazwiska zasądzonego,
2) przez odebranie mu czynnego i biernego prawa wyborczego na czas do lat trzech,
3) grzywną do 100 złotych.

Zaostrzenia mogą być stosowane pojedyńczo lub łącznie.

Wymieniona w p. d kara w stosunku do asystentów aptekarskich może być nie więcej, niż dwukrotnie stosowana.

Art. 124. Obwiniony może być zastępowany przez obrońcę. W razie niepowołania obrońcy przez obwinionego, obrońcę na jego żądanie wyznacza Sąd Dyscyplinarny z pośród członków Izby Aptekarskiej.

Sąd Dyscyplinarny może zażądać osobistego stawienia się obwinionego na rozprawę z zastrzeżeniem, że w razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa obrońca jego nie będzie dopuszczony do udziału w sprawie, a rozprawa ustna będzie prowadzona i orzeczenie wydane zaocznie.

Art. 125. Rozprawa dyscyplinarna odbywa się przy udziale wyłącznie osób, niniejszą ustawą uprawnionych do udziału w sprawie; przy obradach i głosowaniu nad wyrokiem mogą być obecni tylko członkowie Sądu Dyscyplinarnego w składzie orzekającym; obrady te są tajne.

Art. 126. Sąd Dyscyplinarny orzeka, opierając się wyłącznie na faktach i okolicznościach, jakie zostały ujawnione na rozprawie dyscyplinarnej.

Orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego zapadają większością głosów.

Orzeczenia kary, wymienionej w punkcie e art. 123, wymaga jednomyślnej uchwały Sądu Dyscyplinarnego. Przepis ten niema zastosowania do instancji odwoławczej.

Art. 127. Sentencję orzeczenia sporządza się na piśmie, które podpisują przewodniczący i członkowie kompletu. Sentencję tę ogłasza stronom przewodniczący zaraz po naradzie i głosowaniu. Odpis orzeczenia, które powinno być przygotowane w ciągu ośmiu dni po ogłoszeniu sentencji, doręcza się obwinionemu, a w sprawach, w których bierze udział oskarżyciel z urzędu, również temu ostatniemu.

Art. 128. Obwiniony, jak i oskarżyciel z urzędu mogą odwołać się w ciągu dni 14 od dnia doręczenia im odpisu wyroku, do instancji odwoławczej z powodu orzeczenia o winie i karze. W odwołaniu takiem może być również zaskarżone niezastosowanie formalności w postępowaniu dyscyplinarnem przy ustalaniu winy i kary.

Prawo odwołania przysługuje obwinionemu, jeżeli skazany został na kary, wymienione w pp. c, d i e art. 123, a oskarżycielowi z urzędu w razie wyroku uniewinniającego, albo skazanie obwinionego na kary, wymienione w pp. a, b, c i d tegoż artykułu.

Odwołanie wnieść należy na ręce przewodniczącego sądu, który przesyła je wraz z właściwymi aktami do instancji odwoławczej.

W toku postępowania dyscyplinarnego skargi incydentalne nie mogą być oddzielnie składane.

Odwołanie wstrzymuje wykonanie wykoku.

Art. 129. Instancją odwoławczą od orzeczeń Sądu Dyscyplinarnego jest Wyższy Sąd Dyscyplinarny, utworzony przy Naczelnej Radzie Aptekarskiej, złożony z przewodniczącego, 4 członków i tyluż zastępców.

Art. 130. Przewodniczącego i 1 członka Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz ich zastępców mianuje Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z pośród osób, posiadających kwalifikacje sędziowskie, 3 zaś członków tego sądu i ich zastępców mianuje minister Spraw Wewnętrznych z pośród kandydatów, przedstawionych mu w podwójnej liczbie przez Naczelną Radę Aptekarską.

Art. 131. Oskarżyciel z urzędu bierze udział w postępowaniu dyscyplinarnem w Wyższym Sądzie Dyscyplinarnym w sposób analogiczny, jak i w Sądach Dyscyplinarnych.

Art. 132. Instancja odwoławcza rozstrzyga odwołanie bez udziału stron w następujących wypadkach:

1) gdy odwołanie jest niedopuszczalne, opóźnione lub wniesione przez osobę nieuprawnioną,
2) gdy uzna za potrzebne uzupełnienie dochodzenia.

W pierwszym wypadku instancja odwoławcza odrzuca odwołanie, w drugim — przesyła sprawę Sądowi Dyscyplinarnemu, celem przeprowadzenia uzupełniającego dochodzenia.

Art. 133. Instancja odwoławcza przeprowadza rozprawę dyscyplinarną i wydaje orzeczenie, stosując analogiczne postanowienia o rozprawie dyscyplinarnej i orzekaniu w Sądach Dyscyplinarnych.

Art. 134. Wyroki, wydane przez Sąd Dyscyplinarny, niezaskarżone w terminie przepisanym, stają się prawomocne z chwilą upływu tego terminu, wyroki instancji odwoławczej niezwłocznie po ich ogłoszeniu.

O uprawnieniu się wyroku winien być niezwłocznie zawiadomiony Zarząd właściwej Izby aptekarskiej.

Art. 135. Prawomocny wyrok dyscyplinarny winien być zakomunikowany przez Zarząd Izby Aptekarskiej właściwej władzy administracyjnej najdalej w ciągu dni 14 po uprawomocnieniu się.

Art. 136. Zarząd Izby Aptekarskiej prowadzi regestr kar dyscyplinarnych.

Kary, wymienione w punktach a i b art. 123, może Rada Izby Aptekarskiej wykreślić z regestru kar po trzech latach, jeżeli skazany zasługuje na to przez swe zachowanie się.

O wykreśleniu kary należy zawiadomić właściwą władzę.

Art. 137. Jeżeli w toku całego postępowania dyscyplinarnego okaże się, że został spełniony czyn, podlegający z urzędu ściganiu karno-sądowemu, przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego obowiązany jest donieśc o tem właściwym władzom sądowym; do czasu ukończenia postępowania karno-sądowego postępowanie dyscyplinarne może zostać wstrzymane.

Art. 138. W razie śmierci obwinionego postępowanie dyscyplinarne bez względu na stadjum, w jakim się znajduje, podlega umorzeniu, może być jednak przeprowadzone na żądanie pozostałego przy życiu małżonka, rodziców lub krewnych zastępujących.

Art. 139. Na żądanie skazanego prawomocnie lub jego spadkobierców wyżej wymienionych Sąd Dyscyplinarny może wnosić postępowanie dyscyplinarne nawet po wykonaniu kary, o ile osoby te przedstawią nowe fakty lub środki dowodowe, nieznane w poprzednim postępowaniu i o ile to może spowodować uwolnienie od zarzutów lub nałożenie niższej kary dyscyplinarnej.

Żądanie wznowienia postępowania dyscyplinarnego należy wnosić do tego Sądu, który rozstrzygał sprawę w pierwszej instancji. Sąd ten rozstrzyga o dopuszczalności wznowienia bez udziału stron.

Art. 140. Przeciwko rozstrzygnięciu Sądu Dyscyplinarnego, odmawiającemu wznowienie postępowania, można wnieść odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w ciągu dni 14 od dnia doręczenia odpisu uchwały.

Art. 141. Dopuszczenie wznowienia wstrzymuje wykonanie kary.

W razie wznowienia postępowania i uznania wyroku skazującego nie można orzec kary, surowszej od pierwotnej.

Art. 142. Koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi obwiniony, skazany prawomocnie, sposobem zaś zaliczki — właściwa dla Sądu Dyscyplinarnego Izba Aptekarska. W razie wyroku uwalniającego lub niemożności ściągnięcia kosztów ponosi je też sama Izba w całości.

Koszty postępowania dyscyplinarnego oraz grzywny, nakładane w drodze postępowania dyscyplinarnego, będą ściągane w drodze egzekucji administracyjnej. Grzywny te wpływają na rzecz tej Izby Aptekarskiej, która wszczęła postępowanie dyscyplinarne.

XIV. Przepisy ogólne.

Art. 143. Wszędzie, gdzie w ustawie niniejszej użyto określenia „właściwa władza" należy pod określeniem tem rozumieć państwowe władze administracyjne II instancji, a w m. st. Warszawie Komisarza Rządu.

Art. 144. Do odwołań od decyzji i zarządzeń władz, wydanych na mocy przepisów ustawy niniejszej lub rozporządzeń, na jej podstawie wydanych, mają zastosowanie ogólne przepisy obowiązujące w tej mierze, o ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

Art. 145. W przypadkach, kiedy apteka na mocy przepisów ustawy niniejszej zostanie w drodze administracyjnej zamknięta, koncesjonarjusz, względnie dzierżawca nie może z tego tytułu żądać jakichkolwiek odszkodowań ze strony Skarbu Państwa.

Art. 146. Przepisy ustawy niniejszej nie dotyczą aptek wojskowych. Apteki wojskowe nie mają uprawnień do aptek publicznych i mogą wydawać środki lecznicze tylko bezpłatnie osobom, do ich otrzymywania uprawnionym, w myśl odnośnych przepisów wojskowych.

Art. 147. We wszystkich przypadkach, w których ustawa niniejsza wymaga, aby władze państwowe zasięgały opinji bądź reprezentacji zawodowych, bądź komunalnych, opinje te winny być wydane w terminie, w wezwaniu do złożenia ich określonym.

Niezłożenie opinji w tym terminie zwalnia władze państwowe od obowiązku ich wysłuchania.

XV. Przepisy przejściowe.

Art. 148. Z uprawnień, przysługujących w myśl przepisów niniejszej ustawy aptekarzom, wraz z prawem używania tego tytułu, korzystają te osoby, które przed wejściem jej w życie:

1) posiadały dyplom magistra lub prowizora farmacji, uzyskany lub uznany na uniwersytetach dawnego państwa rosyjskiego przed dniem 27 listopada 1917 r.

2) uzyskały tytuł aprobowanego aptekarza w dawnem państwie niemieckiem przed dniem 27 grudnia 1918 r., na obszarze zaś byłego zaboru pruskiego po tym terminie.

3) posiadały dyplom magistra farmacji, uzyskany lub uznany na uniwersytetach dawnego państwa austro-węgierskiego przed dniem 1 listopada 1918 r. i wykażą się odbytą 5-letnią praktyką w aptece publicznej.

4. Posiadały dyplom magistra farmacji, uzyskany lub uznany na uniwersytetach polskich przed wejściem w życie niniejszej ustawy, o ile wykażą się odbytą, w myśl poprzednio obowiązujących przepisów, praktyką zawodową, wymaganą do wykonywania zarządu apteki publicznej.

Art. 149. Z uprawnień asystentów aptekarskich pod względem pracy w aptekach korzystają obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, którzy a) uzyskali tytuł „pomocnika aptekarskiego" na jednym z uniwersytetów rosyjskich przed dniem 27 listopada 1917 r., b) uzyskali tytuł „pomocnika aptekarskiego" na uniwersytetach polskich, c) uzyskali tytuł „pomocnika aptekarskiego" na skutek złożonych egzaminów w Komisjach bądź przy Ministerstwie Zdrowia publicznego, bądź przy urzędach władz przejściowych, d) złożyli przy gremjach aptekarskich w Małopolsce egzamin tyrocynalny, e) uzyskali świadectwo ze złożonego przed Komisją Państwową w państwie niemieckiem przed dniem 27 grudnia 1918 r. lub też w b. dzielnicy pruskiej po tym terminie świadectwo ze wstępnego egzaminu farmaceutycznego, f) odbywając praktykę uczniowską w aptekach w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, nie później niż w ciągu lat 3-ch od wejścia jej w życie złożą egzaminy w p. p. b, d i e przewidziane.

Art. 150. Przepisy ustawy niniejszej obowiązują wszystkie istniejące na obszarze Państwa Polskiego apteki ze zmianami niżej wymienionemi:

1. Wszyscy dotychczasowi właściciele aptek publicznych (z wyjątkiem znajdujących się na obszarze b. zaboru rosyjskiego aptek wiejskich) bez względu na podstawę prawną do prowadzenia apteki (koncesja, przywilej itp.), oraz bez względu na to, czy właścicielem jest osoba fizyczna czy prawna, obowiązani są nie później niż w ciągu 6 miesięcy od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskać od właściwej władzy nową koncesję na posiadaną aptekę.

W przypadku istnienia sporu sądowego w przedmiocie tytułu własności na aptekę bieg powyższego sześciomiesięcznego terminu rozpoczyna się od dnia zakończenia tego sporu.

W przypadku, gdyby podstawą prawną do prowadzenia apteki był wpis hipoteczny, wpis ten ulegnie wykreśleniu

Obywatele państw obcych, którzy w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy będą właścicielami aptek publicznych, pod względem praw do dalszego ich prowadzenia korzystają z tych samych uprawnień, co obywatele polscy, o ile inne ustawy nie stanowią inaczej.

Właściwa władza nie może odmówić nadania nowej koncesji, przewidzianej w ustępie pierwszym niniejszego punktu.

2. W przypadku kiedy apteka publiczna stanowi wspólną własność więcej, niż jednej osoby, koncesja, przewidziana w punkcie 1 niniejszego artykułu winna być wydana na imię wszystkich współwłaścicieli.

3. Koncesje, przewidziane w punkcie 1 niniejszego artykułu, zostaną wydane bez pobierania opłaty koncesyjnej.

4. Koncesjonarjusze aptek publicznych, którzy otrzymają koncesje w myśl przepisów punktu 1 niniejszego artykułu, oraz ich spadkobiercy, mogą prowadzić te apteki nadal w ciągu lat 30 od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy.

W ciągu tego trzydziestoletniego okresu apteki te mogą być za zezwoleniem właściwej władzy sprzedawane, lub odstępowane, jednak tylko jednej osobie fizycznej.

Właściwa władza może odmówić udzielenia takiego zezwolenia na kupno lub przejęcie apteki publicznej tylko w przypadku, kiedy nabywca nie posiada kwalifikacji, wymaganych przepisami art. 21, z zastosowaniem przepisów ustępu 3 art. 20.

5. Po upływie ustanowionego w punkcie 4 trzydziestoletniego terminu koncesje, nadane w myśl przepisów punktu 1 niniejszego artykułu, całkowicie wygasają.

W przypadku gdyby apteka w chwili upływu tego trzydziestoletniego terminu była prowadzona przez spadkobierców koncesjonarjusza, wdowę lub krewnych zastępnych (w prostej linji), koncesja taka wygasa w sposób, określony przepisami art. 23.

W przypadkach, kiedy w chwili upływu tego trzydziestoletniego terminu apteka będzie stanowić własność jednego aptekarza, posiadana przez niego koncesja zostanie zamieniona bez pobierania opłaty koncesyjnej na koncesję przewidzianą w art. 14.

6. Do koncesjonarjuszów aptek publicznych, którzy otrzymują koncesję w myśl przepisów punktu 1 niniejszego artykułu, mają zastosowanie przepisy art. 24.

7. Przepisy punktu 4 niniejszego artykułu nie mają zastosowania do koncesjonarjuszów, którzy prowadzą apteki publiczne w b. zaborze pruskim na podstawie osobistych dożywotnich koncesji, udzielonych po dniu 30 czerwca 1894 roku.

8. Wszyscy dotychczasowi właściciele istniejących na obszarze b. zaboru rosyjskiego aptek wiejskich obowiązani są nie później, niż w ciągu lat 10 od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy dostosować posiadane przez nich apteki do wymogów, jakie niniejsza ustawa i rozporządzenia, na jej podstawie wydane, stawiają aptekom publicznym.

9. Apteki wiejskie w razie niezastosowania się do przepisów punktu 8 niniejszego artykułu zostaną zamknięte, a przepisy art. 17 nie mają w tym przypadku zastosowania.

10. Apteki wiejskie do czasu wykonania obowiązku, ustanowionego przepisami punktu 8 niniejszego artykułu, mogą być za zezwoleniem właściwej władzy sprzedawane lub odstępowane, jednak tylko jednemu aptekarzowi i z tem, że nabywca obowiązany jest zadość uczynić przepisom punktu 8 nie później, niż w ciągu 1 roku od chwili nabycia apteki (w każdym razie nie później, jak do upływu ustalonego w punkcie 8 dziesięcioletniego terminu), a w razie niewykonania przez nabywcę tego warunku, apteka zostanie zamknięta.

11. Właścicielom aptek wiejskich po wykonaniu obowiązków, ustanowionych w punkcie 8 niniejszego artykułu zostaną udzielone koncesje w myśl przepisów punktu 1 i z zastosowaniem przepisów punktów 2—6 niniejszego artykułu.

12. Wszyscy dotychczasowi właściciele aptek homeopatycznych obowiązani są nie później, niż w ciągu 2 lat od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy dostosować posiadane przez nich apteki do wymagań jakie niniejsza ustawa i rozporządzenia, na jej podstawie wydane stawiają aptekom publicznym.

13. Apteki homeopatyczne w razie niezastosowania się do przepisów punktu 12 niniejszego artykułu, zostaną zamknięte, a przepisy art. 17 nie mają w tym przypadku zastosowania.

14. Apteki homeopatyczne do czasu wykonania obowiązków, ustanowionych przepisami punktu 12 niniejszego artykułu, nie mogą być sprzedawane ani odstępowane.

15. Właścicielom aptek homeopatycznych po wykonaniu przez nich obowiązków, ustanowionych przepisami punktu 12 niniejszego artykułu, zostaną udzielone koncesje w myśl przepisów punktu 1 i z zastosowaniem przepisów punktu 2 — 6 niniejszego artykułu.

16. W przypadku, gdyby prowadzenie apteki publicznej na podstawie koncesji, wydanej wzamian za koncesję na aptekę homeopatyczną zagrażało ze względu na jej stanowisko egzystencji innych aptek poprzednio jako aptek publicznych prowadzonych, właściwa władza, udzielając koncesje, w myśl przepisów punktu 12 i 15 niniejszego artykułu, winna wyznaczyć inne stanowisko apteki, jednak w tem samem osiedlu.

17. Wszyscy dotychczasowi właściciele istniejących aptek zakładowych nie później, niż w ciągu 1 roku od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, winni uzyskać zezwolenie na dalsze prowadzenie w myśl przepisów art. art. 55—56.

18. Te z istniejących aptek zakładowych, których dalsze prowadzenie byłoby sprzeczne z postanowieniami art. art. 57—61, zostaną zamknięte a wła-

ściwa władza wyznaczy termin na ich likwidację, nie dłużej jednak, niż 1 rok.

19. Właściciele aptek zakładowych, którzy uzyskają zezwolenie na ich prowadzenie w myśl punktu 17 niniejszego artykułu, obowiązani są nie później, niż w ciągu 2 lat od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy zastosować się do przepisów art. 58.

20. Istniejące w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy apteki domowe lekarzy i lekarzy weterynarji mogą być prowadzone nadal, zgodnie z poprzednio obowiązującymi w tej mierze przepisami na podstawie poprzednio uzyskanych zezwoleń.

Art. 151. Osoby, wymienione w art. 148 niniejszej ustawy, korzystające z uprawnień asystentów aptekarskich, podlegają przepisom niniejszej ustawy narówni z asystentami aptekarskimi.

Przewidziana w p. d art. 123 kara przedłużenia czasu praktyki nie stosuje się do tej kategorji osób; natomiast ma do nich zastosowanie kara zawieszenia w czynnościach zawodowych do 3-ch lat.

Art. 152. Minister Spraw Wewnętrznych wyznacza do każdej z istniejących dotychczas Izb Aptekarskich i każdego z Gremjów Aptekarskich i Wydziałów kondycjonujących Magistrów, Komisarza, który obejmie zarząd ich majątkiem i dokona ich likwidacji; majątek zlikwidowany Izby lub Gremjum, komisarz przekaże nowej Izbie danego okręgu lub tym nowym Izbom, które obejmą okręg dawny; w razie sporów pomiędzy nowopowstałemi Izbami co do podziału majątku dawnej Izby spory te rozstrzyga Minister Spraw Wewnętrznych.

XVI. Postanowienia karne.

Art. 153. Winny:

1) przyrzadzania poza aptekami w celu sprzedaży lub wydawania środków leczniczych za receptami,

2) sprzedaży poza aptekami bezpośrednio spożywcom lub przechowywania w celu takiej sprzedaży środków leczniczych, których sprzedaż bezpośrednio spożywcom dozwolona jest tylko aptekom,

3) przyrządzania, sprzedaży lub wydawania zarówno jak przechowywania lub sprowadzania z zagranicy w celu sprzedaży lub wydawania środków leczniczych, niedozwolonych do obrotu w kraju, ulegnie karze aresztu na czas do miesięcy trzech.

Jeśli czyn taki pociągnął za sobą, lub mógł pociągnąć za sobą wobec towarzyszących mu okoliczności, skutki szczególnie szkodliwe, winny ulegnie karze więzienia na czas do miesięcy sześciu.

W razie, jeżeli winny dokonania wymienionych w niniejszym artykule przestępstw jest uprawniony do prowadzenia handlu środkami leczniczemi, Sąd mocen będzie pozbawić go prawa prowadzenia tego handlu na czas od roku jednego do lat pięciu.

Srodki lecznicze nieprawnie przyrządzone, sprzedawane, wydawana, przechowywane, lub sprowadzane ulegną konfiskacie na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 154. Zarządca apteki, aptekarz lub asystent aptekarski, winny przekroczenia wydanych w drodze ustawy lub rozporządzenia przepisów, narzucajęcych sposób prowadzenia apteki lub obowiązki zatrudnionego w aptece personelu fachowego poza przypadkami przewidzianemi w art. art. 153, 155 i 156, ulegnie karze grzywny do złotych stu.

W razie powtórzenia wymienionych w niniejszym artykule przestępstw winny ulegnie karze aresztu na czas do jednego miesiąca lub grzywny do złotych dwustu.

Art. 155. Zarządca apteki, aptekarz lub asystent aptekarski, winny:

1) wydania z apteki środka leczniczego, przyrządzonego niezgodnie z receptą, lub nieodpowiadającego żądaniu,

2) wydania z apteki jednego lekarstwa zamiast drugiego,

3) samowolnego zamknięcia apteki w godzinach, kiedy apteka winna być czynną,

4) samowolnego porzucenia pracy w aptece w godzinach, w których praca ta obowiązywała,

5) pobrania za sprzedane w aptece środki należności ponad obowiązującą taksę lub ponad ustalone normy ulegnie karze grzywny do złotych pięciuset.

W razie powtórzenia wymienionych w niniejszym artykule przestępstw lub jeśli czyn taki pociągnął za sobą lub mógł pociągnąć za sobą wobec towarzyszących mu okoliczności skutki szczególnie szkodliwe, winny ulegnie karze aresztu na czas do miesięcy trzech: ponadto Sąd mocen będzie pozbawić winnego prawa wykonywania zawodu aptekarskiego na czas od miesięcy dwuch do jednego roku.

Art. 156. Zarządca apteki, aptekarz lub asystent aptekarski, winny niezachowania wydanych w drodze ustawy lub rozporządzenia przepisów, normujących wyrób, przechowywanie, sprzedaż lub wydawanie z aptek środków trujących lub gwałtownie działających, oraz leków, zawierających takie środki, ulegnie karze aresztu na czas do miesięcy trzech lub grzywny do złotych sześciuset.

W razie powtórzenia się tych przestępstw Sąd mocen będzie pozbawić winnego prawa wykonywania zawodu aptekarskiego na czas od miesięcy dwuch do jednego roku.

Art. 157. Postanowienie art. 153—156 w niczem nie uchylają postanowień art. art. 7—10 ustawy z dnia 22 czerwca 1923 roku w przedmiocie substancji i przetworów odurzających (Dz. Ust. Rz. P. № 72 poz. 559).

XVII. Przepisy końcowe.

Art. 152. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi Ministrami.

Art. 153. Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i wchodzi w życie w 3 miesiące po ogłoszeniu, jednocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy, sprzeczne z niniejszą ustawą.

Niniejszy projekt ustawy aptekarskiej otrzymaliśmy z Generalnej Dyrekcji Służby Zdrowia M. S. Wew. do zaopinjowania. Uprasza się poszczególne oddziały o dokładne przestudjowanie projektu i nadesłanie swych uwag do Zarządu Głównego najpóźniej w ciągu miesiąca. Wszyscy członkowie Związku również mają prawo zakomunikowania swych uwag zarządom oddziałów dla dalszego przesłania do Zarządu Głównego.

MYŚLI.

„Ilekroć prawodawca zajmuje się rozstrzyganiem sporów między majstrami, a robotnikami, zawsze doradcami jego są majstrowie, jeżeli kiedy więc reglamentacja wypada na korzyść robotników, to zawsze jest słuszna i sprawiedliwa. Inaczej jednak bywa czasem, jeżeli wypada ona na korzyść majstrów".

Adam Smith. Badania nad naturą i przyczynami bogactwa narodów.

Ilu polska inteligencja ma „przyjaciół" w Sejmie.

Na posiedzeniu sejmowem w dn. 2 lipca 1924 w czasie debat nad ustawą o ubezpieczeniu bezrobotnych poseł Trepka wniósł poprawkę, aby z dobrodziejstw ustawy byli wykluczeni pracownicy umysłowi i biurowi.

Zarządzono głosowanie imienne. Wniosek posła Trepki przeszedł większością 1 głosu.

Oto lista tych posłów, którzy głosowali za poprawką posła Trepki.

1) Arcichowski Michał, 2) Berezowski Zygmunt, 3) Bieńkowski Leopold, 4) Braniewicz Józef, 5) ks. Bratkowski Stefan, 6) Brzostowski Jan, 7) Chądzyński Karol, 8) Chełmoński Adam, 9) Chętnik Adam, 10) Chwaliński Piotr, 11) Cieluch Jan, 12) Czetwertyński Seweryn, 13) ks. Czuj Jan, 14) Dąbrowski Stefan, 15) Dobija Ludwik, 16) Dubanowicz Edward, 17) Dubiel Gabryel, 18) Dunin Ludwik, 19) Dutczak Iwan, 20) Dzierżawski Aleksander, 21) Eisenstein Karol, 22) Erdman Alfons, 23) Fudakowski Tadeusz, 24) Gawlikowski Jan, 25) Gerlicz Wiesław, 26) Głąbiński Stanisław, 27) Gościcki Jerzy, 28) Goździk Józef, 29) Grabski Stanisław, 30) Greiss Bronisław, 31) Gruszka Bruno, 32) Holder-Eggerowa Marja, 33) Hryckiewicz Nikodem; 34) Hulak Stanisław, 35) ks. Ilków Mikołaj, 36) Ilski Konrad, 37) Jachymiak Ludwik, 38) Janeczek Michał, 39) Jasiński Ignacy, 40) Kaczmarek Franciszek, 41) Kadlubowski Zygmunt, 42) Kalenkiewicz Jan, 43) Kawecki Józef, 44) Konopczyński Władysław, 45) Kornecki Jan, 46) Kosydarski Władysław, 47) Kotkowski Konrad, 48) Kowalczuk Józef, 49) Kowalewski Konstanty, 50) Kozicki Stanisław, 51) Kozlowski Medard, 52) Krawczyszyn Jan, 53) Krempa Franciszek, 54) Krzywiński Leonard, 55) ks. Kubik Aleksander, 56) Kucharski Władysław, 57) Kujawski Kazimierz, 58) Lippoman Wladysław, 59) Lipski Henryk, 60) ks. Londzin Józef, 61) Ładzina Wanda, 62) Łaskuda Michał, 63) Łażewski Bolesław, 64) Łobacz Stefan, 65) Łuszczewski Konrad, 66) Malik Bronisław, 67) Manaczyński Józef, 68) Mania Bronisław, 69) Manterys Mateusz, 70) Marweg Jan, 71) Marylski Antoni, 72) Matakiewicz Antoni, 73) ks. Matus Władysław, 74) Michalski Jerzy, 75) Mieczkowski Adam, 78) ks. Nawrocki Stanisław, 79) ks. Nowakowski Marceli, 80) Osiecki Stanisław, 81) Ossowski Stanisław, 82) Ostrowski Wiktor, 83) Ostrowski Władysław, 84) Ozimina Wojciech, 85) Pasicki Antoni, 86) Pawłowski Jakób, 87) Petrycki Józef, 88) Pluta Andrzej, 89) Popowski Henryk, 90) Posacki Stefan, 91) Potoczek Narcyz, 92) Prószyński Marceli, 93) Prószyński Tadeusz, 94) Puzynianka Irena, 95) Rabski Władysław, 96) Raczkowski Feliks, 97) Rąb Franciszek, 98) Roch Marcin, 99) Roman Józef, 100) Rowicki Ignacy, 101) Rudnicki Jan, 102) Rusinek Zygmunt, 103) Rymar Stanisław, 104) Rzepecki Karol, 105) Sacha Stefan, 106) Sadzewicz Antoni, 107) Saraniecki Adolf, 108) Sawicki Szczepan, 109) Seyda Marjan, 110) Seyda Zygmunt, 111) Sikora Wojciech, 112) Sobolak Franciszek, 113) Sokolnicka Zofja, 114) Sołtyk Stefan, 115) Staniszkis Witold, 116) Struss Stefan, 117) ks. Styczyński Tadeusz, 118) Sygietowicz Rafał, 119) Sykała Juljan, 120) Szebeko Ignacy, 121) Szturmowski Piotr, 122) Szymborski Juljan, 123) Świecki Tadeusz, 124) Tabaczyński Tadeusz, 125) Tomczak Józef, 126) Trepka Edmund, 127) Wałaszek Franciszek, 128) Wartalski Stanisław, 129) Wierczak Karol, 130) Wierzbicki Andrzej, 131) Wierzbicki Franciszek, 132) Wiślicki Wacław, 133) Witos Andrzej, 134) Witos Wincenty, 135) ks. Wyrębowski Adam, 136) Zagajewski Tadeusz, 137) Zamorski Jan, 138) Zamorski Jan, 139) Zdziechowski Jerzy, 140) Ziętek Ignacy 141) Zwierzyński Aleksander, 142) Zwoliński Michał, 143) Żebrowski Aleksander, 144) Żółtowski Leon.

Wyższy szczebel dla prowizorów farmacji.

Dep. VII Int. L. 41787. W. Up. z dn. 12.VIII 1924 roku ogłasza:

„Na skutek konferencji odbytej dn. 31 lipca b. r. w Departamencie Nauki i Szkół Wyższych Ministerstwa W. R. i O. P. z przedstawicielami Ministerstwa Spraw Wojskowych i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w sprawie kwalifikacyj naukowych posiadaczy dyplomów prowizorów b. państwa rosyjskiego, oraz po ponownem i dokładnem rozpatrzeniu sprawy tej, tak z punktu widzenia formalno-prawnego, jak z punktu widzenia sprawiedliwości i praw obyczajowo nabytych, zważywszy:

1) że rozporządzenie Rady Ministrów z 27 lutego 1920 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 22 poz. 183) przyznając „magistrom" farmacji wogóle uprawnienie do dodatku za studja wyższe, które to rozporządzenie ma zastosowania przy przyznawaniu wyższego szczebla uposażenia, temsamem przyznaje to usprawiedliwienie „magistrom" uniwersytetu b. dzielnicy austrjackiej:

2) że właściwie należy uważać dyplomy „prowizorów" b. zaboru rosyjskiego za naukowo równoważne dyplomom magistrów b. zaboru austrjackiego — uchylam rozporządzenie M. S. Wojsk. Dep. VII. Int. L. 29636. W. Up. z dnia 28 maja 1924 r. przyczem wyjaśniam, że dyplomy prowizorów farmacji uzyskane we wszystkich uniwersytetach państwa rosyjskiego w terminie przewidzianym rozporządzeniem M. S. Wojsk. Dep. VII Int. L. 73151. W. Up. 23 II a. (Dz. Rozk. Wojsk. 4.24 poz. 43) uprawniają do uposażenia wyższego o jeden szczebel z art. 100 ustawy uposażeniowej z dn. 9.X.1923 r. (Dz. Rozk. Nr. 49. 23, poz. 626). (I-103).

Z ruchu pracowniczego.

Kryzys jaki przeżywamy pobudził do żywej działalności centrale pracowniczych związków zawodowych. Bezrobocie coraz szerszemi kręgami obejmuje pracowników umysłowych. Stabilizacja waluty nie powstrzymuje wcale apetytów paskarskich wszelkiego rodzaju producentów, ceny środków żywnościowych rosną z dnia na dzień mimo stały kurs złotego.

Wobec powyższego centrale zw. pracowników umysłowych porozumiały się ze sobą, wyłoniły komitet wykonawczy Scentralizowanych Organizacyj Pracowniczych, który energicznie przystąpił do obrony zagrożonego bytu polskiej inteligencji.

Pierwszym etapem całej akcji jest ogólno-krajowy Zjazd wszystkich związków pracowniczych, bez względu na zabarwienie ideowe, wyznaczony na dzień 1 i 2 listopada r. b.

Na porządku więc obrad zjazdu umieszczono przedewszystkiem sprawę bezrobocia i ustawowego zabezpieczenia pracowników biurowych i umysłowych na wypadek bezrobocia w myśl rezolucji sejmowej z dnia 31 lipca r. b., wzywającej Rząd do opracowania i przedstawienia projektu odnośnej ustawy w terminie trzymiesięcznym.

Dalej wobec klęski drożyzny i słabego przeciwdziałania jej ze strony władz, Zjazd będzie obradował nad postulatami sfer pracowniczych w zakresie

zwalczania drożyzny w celu opracowania odpowiedniego materjału w tej sprawie Komitet Wykonawczy Scentr. Organ. Pracowniczych powołał do życia Komisję Rzeczoznawców, zapraszając do współpracy znanych na polu ekonomicznem teoretyków i praktyków. Rezultaty prac komisji rozważy Zjazd, który skrystalizuje stanowisko inteligencji pracującej wobec drożyzny w odnośnych uchwałach, a uchwały te w następstwie będą przedłożone czynnikom rządzącym, domagając się jaknajenergiczniejszego zwalczania drożyzny, która przedewszystkiem daje się dotkliwie odczuć sferom pracującym, a szczególnie dotkniętym bezrobociem.

Jak widzimy więc sprawy te wyszły z dziedziny bezpłodnych narzekań. Organizacje pracownicze zrozumiały wreszcie odpowiedzialność, jaką ponoszą za dotychczasowe nieróbstwo i przeszły do konkretnych czynów. W związku z ciężką sytuacją materjalną organizacje pracownicze weszły również na drogę konsolidacji ruchu pracowniczego. Znaczenie bowiem głosu naszych centrali jest wprost proporcjonalne do siły jaką one reprezentują.

Dotychczasowa Komisja Porozumiewawcza Pracowniczych Związków Zawodowych opracowała statut Związku Pracowniczych Związków Zawodowych. Statut ten, nie hamując obecnej samodzielności poszczególnych związków zawodowych, przewiduje bliższą współpracę poszczególnych organizacyj w zakresie ogólnym, obejmującym ustawodawstwo społeczne, ochronę pracy i obronę moralnego i materjalnego bytu inteligencji. Odtąd już tylko krok do blizkiego zjednoczenia całego ruchu.

W skład przyszłego Związku Związków weszłyby:

1) Związek Pracowników Bankowych i Ubezpieczeniowych,

2) Związek Zaw. Nauczycieli Szkół średnich,

3) „ Farmaceutów Pracowników,

4) „ Pracowników Miejskich.

Jak widzimy w ostatnich czasach robi się i to robi dużo. Chodziłoby o to tylko by usiłowania te spotkały się z poparciem całego społeczeństwa, tak biernego do tej pory, bo ogłuszonego ciężką walką o byt.

Po strajku w aptekach warszawskich.

„ .... wszystkim się zdawało, że
Wojski wciąż gra jeszcze,
a to echo grało”.

P. Herod, redaktor „Wiadomości Farmaceutycznych”, mimo, iż teoretycznie uznaje prawo pracowników do strajku, jednakże dotychczas nie może strawić ostatniego strajku pracowników aptek i jako echo strajkowe umieścił w swem piśmie sążnisty artykuł przeciw związkowi.

Trzeba przyznać, iż artykuł ten, mocno niepoważny, demagogiczny nie przynosi zaszczytu jego autorowi.

Artykuł ten był chyba więcej konieczny, jako wyraz stanowiska właścicieli aptek, niż jako konsekwencja społecznej godności farmaceuty, gdyż roi się w nim od sprzeczności i przerzucania od poglądu do poglądu, nic nie mających wspólnego z nowym zawodem.

Na początku samym przyznaje autor, iż rezultaty strajku były smutne. Dlaczego? Sam p. Herod przyznaje pracownikom prawo do polepszenia swego bytu. Ale strajk w-g niego miał się nie udać. Dlatego, że metody strajkujących były niegodne. Z tych powodów właściciele aptek powiedzieli „z tymi nie pertraktujemy”. Ale przecież metody strajkowe mogły się ujawnić dopiero podczas przebiegu strajku. Jakżeż więc wytłomaczyć sobie słowa p. Heroda, który wyraźnie na początku artykułu stwierdza, iż strajk się nie udał, gdyż właściciele odrazu odmówili pertraktacyj. Takie stanowisko właścicieli aptek było więc podyktowane chęcią rozegrania walki, nie dopuszczając do żadnych ustępstw. Pocóż więc p. Herod egoizm aptekarzy tłomaczy później rzekomo nieodpowiedniemi metodami strajkujących.

Aha! Prawda! Właściciele aptek, odmówili pertraktacyj ze Związkiem z powodu jego stanowiska ideowego względem aptek. Związek rzekomo jest przeciwnikiem prywatnej własności, zwolennikiem uspołecznienia aptek.

I tu właśnie niewiadomo, co podziwiać. Nieświadomość p. Heroda, czy jego złą wolę w przedstawieniu stanowiska związku.

P. Herod powiada: „w rezolucji związku dotyczącej uspołecznienia, nic się nie mówi o odszkodowaniu dotychczasowych właścicieli aptek. Przypuszczać więc należy, że opracowanie planu zamiany aptek prywatnych na państwowe, czy społeczne uważają wnioskodawcy za zbyteczne, mając przed sobą pierwowzór moskiewski już gotowy—„bierz, co nie twoje”. Na to nie potrzeba programu, ani zgody niczyjej — pięść i gwałt wystarczy za wszystko”.

Nie postarał się p. Herod o poinformowanie u źródła. Nie wie, jakie jest stanowisko 8 zjazdu farmaceutów w tej kwestji. Przy pewnych dobrych chęciach mógł się dowiedzieć:

„W sprawie uspołecznienia aptek 8 Zjazd delegatów Związku Farmaceutów-Pracowników stoi na stanowisku społecznienia aptek. *Jako formę przejściową uchwala system wykupu aptek przez związki komunalne, sejmiki i gminy*”.

Zatroszczyli się więc pracownicy o los dotychczasowych właścicieli aptek, wbrew temu co p. Herod mówi. O słuszności takiego stanowiska ideowego decyduje życie. Do tej pory bowiem właścicielem apteki mógł być każdy posiadający kapitał, nie posiadając żadnego przygotowania fachowego. Cóż taki przygodny właściciel apteki ma wspólnego z godnością społeczną farmaceuty. To też tylko w takich warunkach możemy zrozumieć kolosalne zyski aptek, którym zaprzecza p. Herod, a które aż nadto dobrze są nam znane jako pracownikom tychże aptek. Gołosłowne twierdzenie p. Heroda o niskich zarobkach

nas nie przekonają. Posiadamy bowiem dokładne kalkulacje poszczególnego środka, które wyraźnie stwierdzają zyski aptekarzy, brutto dochodzące do 1200 procent, oczywiście zależnie od artykułu. Zysk brutto rozumie się bez kosztów handlowych. Ale cóż to za koszty handlowe ponoszą właściciele aptek, wobec bardzo niskiego uposażenia personelu. Prawie żadne. Na żądanie tabelą kalkulacyjną poszczególnych środków możemy p. Herodowi służyć.

A już zupełnie nie posiada racji p. Herod dyktując naszemu związkowi drogę postępowania. Dlaczogo nie występujemy przeciwko personelowi niefachowemu w szpitalach, kasach chorych? Otóż dlatego, że felczerzy nie tylko, że nie przygotowują w kasach chorych lekarstw, ale dlatego, że felczerów prawie w Kasach Chorych niema. Wiadome jest oporne stanowisko Kas Chorych w angażowaniu felczerów. W tak dużej kasie chorych, jaką jest warszawska, znajduje się tylko kilku felczerów w ambulatorjach fabrycznych na przedmieściach. Co do siostrzyczek w szpitalach miejskich, jeśli przygotowują lekarstwa, to posiadają odpowiednie dyplomy.

Ale p. Herod pragnąłby ośmieszenia naszego Związku i dlatego proponuje nam akcje nieistotne, nierealne.

Najzabawniejsze zaś w całym artykule są wnioski socjologiczne p. Heroda, który twierdzi, iż granica maximum wynagrodzenia podcina energję pracowników w dążeniu do usamodzielnienia się. Gdzie Rzym, gdzie Krym? Powiada również, iż troska o zabezpieczenie bytu rodziny jest tylko przywilejem dyplomowanego farmaceuty, my zaś sądzimy, iż chęć zabezpieczenia należytej egzystencji swoim najblższym jest udziałem każdego człowieka, niezależnie od posiadanego dyplomu.

Parę słów jeszcze o usamodzielnieniu. Samodzielność, hm, bardzo ładna rzecz i nie wątpimy, iż każdy farmaceuta pragnie się usamodzielnić i walka o poprawę swego bytu dziś zupełnie temu nie przeszkadza. Tylko w tem sęk, jak się pracownik ma usamodzielnić. Może p. Herod dostarczy mu odpowiedniej gotówki. Albo może uważa, iż pokora niebiosa przebija; im pracownik będzie względem swego szefa pokorniejszy, tem prędzej szef mu dopomoże do usamodzielnienia się. Za takich naiwnych ludzi chyba sam p. Herod właścicieli aptek nie uważa. Mieliby dopomagać do tworzenia placówek konkurencyjnych. Także pomysł!

Na zarzuty stosowania terroru fizycznego podczas strajku oraz pretensję do fizjognomji ideowej Związku nie odpowiadamy. Nie mają one żadnego istotnego znaczenia. Rzekomy terror p. Herod wyssał z palca, gdyż podobnych objawów podczas strajku nie notowano. Co do naszej przynależności ideowej, niby „czerwonej", — to z podobnym zarzutem pracodawcy, zawsze występują względem pracowników, gdy tylko zostaną wysunięte żądania poprawy bytu. My się nie pytamy do jakiej Międzynarodówki należą właściciele aptek razem z p. Herodem. Czy czasami nie do Międzynarodówki „Złotego Cielca"?

W każdym bądź razie po tym artykule, „Wiadomości Farmaceutyczne", ostatecznie utraciły tę odrobinę poważania, jakie miało wśród uczciwej części społeczeństw farmaceutycznego.

Co jest do zrobienia?

Bogactwa na ziemiach Rzeczypospolitej leżą zaniedbane i to rok rocznie, a przyczyną tego faktu nieświadomość (a po części także lenistwo), iż tu przed nami na rozłogach Ojczyzny przyroda rozsypała całe bogactwo roślin lekarskich, rosnących swobodnie bez uprawy, roślin tak zwanych dzikich.

Produkcją tych ziół pokryć może całe zapotrzebowanie Rrzeczypospolitej roślin lekarskich i nie tylko to, może uzyskać ogromne zasoby na wywóz.

Lecz nie tylko mamy produkt surowy do użycia; przetwory tych roślin mogą być fundamentem przemożnego przemysłu farmaceutycznego, tak koniecznego dla uniezależnienia się od produkcji zagranicznej.

Pierwszym doniosłym krokiem do powyższego celu musi być szerzenie wiadomości w szerokich kołach ludności o rodzajach, istocie i znaczeniu tych roślin, o ich rozpoznawaniu i sposobach zbierania.

Tu otwiera się wdzięczne i użyteczne a zarazem i opłacające się zadanie i praca dla nauczycieli i wychowanków tak w miastach jak i miasteczkach oraz w osadach na roli. I tu można zaraz określić kierunki pracy.

1) Znajomość roślin lekarskich musi być daną wszystkim, chcącym te rośliny zbierać. — Dla rozpoznania istnieją doskonałe podręczniki: „Rostafiński — przzowodnik dla określenia 1,000 roślin", ryciny ułatwiają dokładne poznawanie gatunków rozmaitych.

2) Trzeba pouczyć, gdzie poszukiwać tych roślin i które części oraz w jaki sposób są stosowane w lecznictwie.

3) W jakim czasie należy je zbierać.

Podręczniki podają dokładnie, jakie rośliny użyteczne znaleźć można w lasach, na polach i ugorach, na miedzach, przy drogach, na łąkach, przy płotach, w zaroślach, na brzegach rzek i stawów, w rowach, na wzgórzach, na moczarach i t. p. Dalej, jak je suszyc a przy organizowaniu zbioru, można równocześnie zapewniać zbyt w porozumieniu bądź to z apteką pobliską, bądź w większych ilościach, wedle informacji uzyskanych z Generalnej Intendentury dla zbytu roślin lekarskich, Warszawa, ul. Wielka 51.

Zawsze i wszędzie w aptekach mają zbyt znane rośliny lekarskie: centurja, borówki, dziewanna, jałowiec, kwiat lipowy, piołun, rumianek, sporysz, widlak i t. d. a zbieranie systematyczne jest pracą użyteczną, łatwą i opłacającą się dobrze.

Ale ruszyć trzeba do niej młode pokolenie, ruszyć wieś i miasto, ruszyć ludność i wpoić w umysły, że mamy skarby, które przepadają wskutek lenistwa i ciemnoty.

Wdzięczną tutaj rolę do odegrania mają oddziały naszego Związku, które nie powinny pozwolić, by takie olbrzymie niewyzyskane bogactwa się marnowały ze szkodą nas samych oraz całej Rzeczypospolitej.

Apteki w Kasach Chorych.

Podajemy sprawozdanie Warszawskiej Kasy Chorych za m-c Maj 1924, z którego widzimy iż w miesiącu sprawozdawczym wydano lekarstw z własnych aptek:

A p t e k a	Ilość
№ 1 przy ul. Solec	25.487
„ 2 „ Sosnowej (najwięcej)	26.317
„ 3 „ Mławskiej . . .	16.759
„ 4 „ Żytniej	28.278
„ 5 „ Puławskiej . . .	10.035
„ 6 „ Jagiellońskiej . .	19.476
„ 7 „ Wolskiej	16.476
„ 8 na Pelcowiźnie (najmniej)	2.330
Razem . .	145.282

Koszt przeciętny przygotowania jednego lekarstwa w aptece Kasy Chorych wynosił — *60 groszy, sporządzenie 145.282 lekarstw kosztowało 88.006.33 złotych.*

Jak się dowiadujemy koszt jednego lekarstwa w prywatnej aptece wynosi zł. 1.50 — zł. 1.60, co przy sporządzeniu 145.282 lekarstw wyniosłoby zł. 217.923. Czysty zarobek kasy chorych wynosi więc zł. 129.916 gr. 67. Jakże więc w tym świetle wyglądają ataki na funkcjonowanie aptek Kas Chorych.

Z życia Związku.

Zarząd Główny. Na posiedzeniu z dn. 31 sierpnia r. b. Zarząd ukonstytuował się w sposób następujący: Prezes — kol. Ruszczykowski, wice-prezes Kol. Szlindenszbuch, sekretarz — kol. Nałęcz; skarbnik — kol. Lewaszkiewicz, zastępca sekretarza — kol. Rosiński, zastępca skarbnika — kol. Rabinowicz. Pozatem między innemi uchwalono:

1) Zwołać Zjazd na 1 i 2 listopada w Warszawie. Opracowanie porządku dziennego porucza się prezydjum;

2) W sprawie Zjazdu Ogólno-krajowego organizacyj pracowniczych — powiadomić oddziały, wyznaczyć kandydatów i przesłać do oddziałów do zaakceptowania.

Rozpatrywane były jeszcze sprawy;

1) pomocników aptekarskich—uchwalono. Zwrócić się do Ministerjum Oświaty z żądaniem kursów prowizorskich z dawnym programem przy uniwersytetach bądź nadania pozwolenia na otwarcie szkoły farmac. na wzór byłej szkoły Leśniewskiego w Petersburgu.

2) sprawa „raportu" kol. Kramkowskiego. W tej kwestji powzięto następującą decyzję:

Uznawszy sprawę rozesłanego raportu do Oddziałów za wykroczenie przeciwko dyscyplinie Związkowej, oddać Kol. Kramkowskiego pod Sąd Koleżeński z poleceniem Zarz. Oddz. Warsz. zawiesić ostatniego w prawach członka Związku. Równocześnie nakazuje się kol. Kalickiemu i Ruszczykowskiemu oddać sprawę do Sądu Koronnego za zniesławienie z przyjęciem kosztów procesu przez Zarząd Główny.

Komitet Redakcyjny: Redaktorem został Kol. Kazimierz Wichert. Pismo będzie prowadzone przy współudziale kol. kol. Krupicy, Jakubowskiego, Nałęcza i Ojrzyńskiego.

Komisja Rewizyjna. Na dn. 9 września została zwołana Komisja Rewizyjna. Przybyli kol. kol. Piechocki i Krupnica. Z braku quorum posiedzenie się nie odbyło.

Jak kto mieszka?

„JUTRO" pod redakcją T. Wieniawy-Długoszowskiego podaje.

Mało kto wie, że więcej, niż połowa ludności Warszawy (54%) zamieszkuje lokale złożone z kuchni, bądź kuchni i jednej izby. Takich lokali Warszawa posiada na ogólną liczbę 64%. Oczywiście najwięcej w nie obfitują dzielnice robotnicze Koło, Wola, Czyste, Ochota (76% lokali jednoizbowych). Łódź może się poszczycić 70% mieszkań złożonych tylko z kuchni. (Londyn 13%, Sztokholm 14%).

Przyjrzyjmy się bliżej warunkom higjenicznym.

Tylko 10 część mieszkań jednoizbowych posiada ustępy. Kiddy higjena żąda 25 m. sześciennych w izbie, w Warszawie przeciętna pojemność „pokoju" wynosi 10 m.^{3}, a więc nawet nie połowę. Ale to tylko oczywiście w lokalach jednoizbowych, zamieszkałych przez proletarjat. W apartamentach 5-cio pokojowych za to pojemność wynosi 55 cm. sz. W takich „lokalach" dzielnic robotniczych gnieździ się przeciętnie 5 do 6 osób, czesto są to t. zw. lokatorzy „od kąta".

Mieszkań, gdzie na jeden pokój wypada więcej niż 2 osody w Warszawie mamy 78%.

Ale dość cyfr. Jedno jest pewne. Niewątpliwa korzyść z tego stanu rzeczy — przedewszystkiem dla ... chorób zakaznych.

Listy do Redakcji.

Szanowny Kolego Redaktorze!

Walka z instytucją i aptekami Kasy Chorych na łamach „Wiadom. Farm." przybiera niejednokrotnie wyraz mocno dyskredytujący kierownika owego pisma. Tradycja poważnego, fachowego, prowadzonego z godnością wydawnictwa chwieje się. Próbkę tego daje nam artykuł pomieszczony w № 32 „Wiad. Farm." pod tytułem „Jak angażuje się personel do Kas Chorych". Uczucie niesmaku przy czytaniu tego paszkwilu skłania mnie do otworzenia oczu tej poważnej części aptekarstwa, która jednakże wysoko i z godnością dzierży sztandar zawodowy. Jakieś pojedyńcze, nie wchodzę w to, czy — prawdziwe, fakty bierze autor artykułu za system, za zasadę kompletowania personelu do aptek Kas Chorych. Czyż fakty odosobnione w prywatnych aptekach dają prawo rozmaitym publicystom do opisywania o całokształcie organizacji w takowych. Kilka lat pracy w Kasie Chorych dają mnie prawo kategorycznego zaprzeczenia insynuacjom zawartym w pomienionym artykule. Personel w aptekach Kas Chorych rekrutuje się z żywiołu rutynowanego, poważnego i wybiera się przez odpowiednie władze z dobrowolnych ofert fachowców. Wzmianka o planowaniu zamian personalnych w aptekach i zamianie białych na czerwonych nie warta i nie godna sprostowania. *Leliwa.*

Według posiadanych przez nas wiadomości angażowanie swojego czasu pracowników farmaceutycznych do Kasy chorych w Łodzi nie przez Zarząd Kasy lecz przez Związek klasowy rzeczywiście miało miejsce podczas strejku farmaceutów. Związek klasowy wówczas strejk ten zwalczał i dlatego pragnął go rozbić przez przyjęcie największej ilości farmaceutów bez względu na opinję fachowców, byleby tylko pracowali podczas strejku.

Cóż więc na to p. Herod?

Gwoli sprawiedliwości dodać musimy, iż w normalnych warunkach kwalifikowanie na posadę fachowców przez niefachowców nie mogłoby mieć miejsca i spotkałoby się przedewszystkiem z oporem naszego związku. O tem, że tak nie jest, bardzo dobrze p. Herod wie, gdyż w przeciwnym razie apteki zamieniłyby się w zbiorowisko dyletantów, a przecież wszystkim dobrze wiadomo że wydziały apteczne w Kasach chorych należą do działów najlepiej postawionych w tych instytucjach.

Ale cóż to szkodzi p. Herodowi za jednym zamachem zaatakować znienawidzoną przezeń instytucję Kas chorych i odrazu rozprawić się z pracownikami farmaceutycznymi, zarzucając im dyletantyzm etc. etc.

Podobne metody stawiają jednak we właściwym świetle tego dość oryginalnego publicystę. *(Red.)*

WYDAWNICTWA NADESŁANE.

„Pracownik Bankowy" pod redakcją Marjana Kowarza, organ Związku Zaw. Prac. Bankowych Ubezpieczeniowych Rzeczypospolitej Polskiej.

„Przegląd Felczerski" pod redakcją A. Kurkowskiego, organ Związku Felczerów m. st. Warszawy i Okolic.